

elektronická KAPITÁNSKÁ POŠTA

metodický a informační zpravodaj HKVS

číslo 83, duben 2024

Aktuálně:

Jarní sraz VS

Sdílení skautských (skoro)průšvihů

Z našich vod:

Z Pohodlí až na Elbu

Balkánskou divočinou

Sestry a bratři,
od vydání minulého čísla Kapitánské pošty uplynuly dva měsíce. Vzhledem k nestandardně teplému počasí, které toto jaro vládne, se i dle příspěvků a fotek na sociálních sítích mnoho z vás dostalo s oddíly na jarní vodu. Co se týče počasí, tak se zjevně jedná o nový trend, kdy se příroda probírá výrazně rychleji, soudě třeba podle šeříků kvetoucích o měsíc dříve nebo rychlého růstu včelstev na naší zahradě. Každopádně doufám, že první letošní splutí dopadla ke spokojenosti všech účastníků a pomalu

začínáme vyhlížet přípravy na letní tábory.

V uplynulém měsíci proběhl také Valný sněm. Pro mě byl prvním, a tak jsem si nebyla zcela jistá, co čekat. Byl to demokratický proces se vším všudy (včetně diskuzí, při kterých mají všichni příležitost vyjádřit své názory, ale i se všemi průtahy, které k tomu patří), mě ale těšilo, že vše probíhalo velmi kultivovaně. Byla mimo jiné přijata Strategie 2030, která by měla určovat směřování organizace na příštích několik období, a dále několik usnesení, která možná rezonovala i na vašich přístavních, okresních či krajských sněmech. Jedná se mimo jiné o postoj k alkoholu na skautských akcích, kterých se účastní členové mladší osmnácti let. Ráda bych i ze své pozice apelovala na vedoucí oddílů, aby se snažili ukazovat možnosti dobře stráveného času třeba u stavění táborů bez basy piva. Myslím, že v situaci, kdy má pětina lidí v naší republice problém s mírou konzumace alkoholu a ve věkové skupině od 20–39 let má alkohol za následek čtvrtinu všech úmrtí, se jedná skutečně o únosnou oběť.

Díky a přeji krásné jaro!

ELIŠKA EBELOVÁ – ŠIŠULE

Chystá se jarní cyklus výroby lodí P550. Pokud loď potřebujete do prázdnin, tak je poslední příležitost ji objednat. hkvs.cz/p550

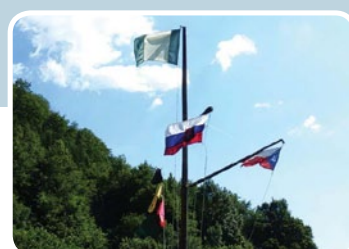
Sdílení skautských (skoro)průšvihů

9

Cestovní stožár vodních skautů

15

Rozhovor se Šotkem

17

Z Pohodlí až na Elbu 2023

21

Balkánskou divočinou s vodními skauty

31

VODÁCKÉ DESETIKORUNY K 22. BŘEZNA 2024

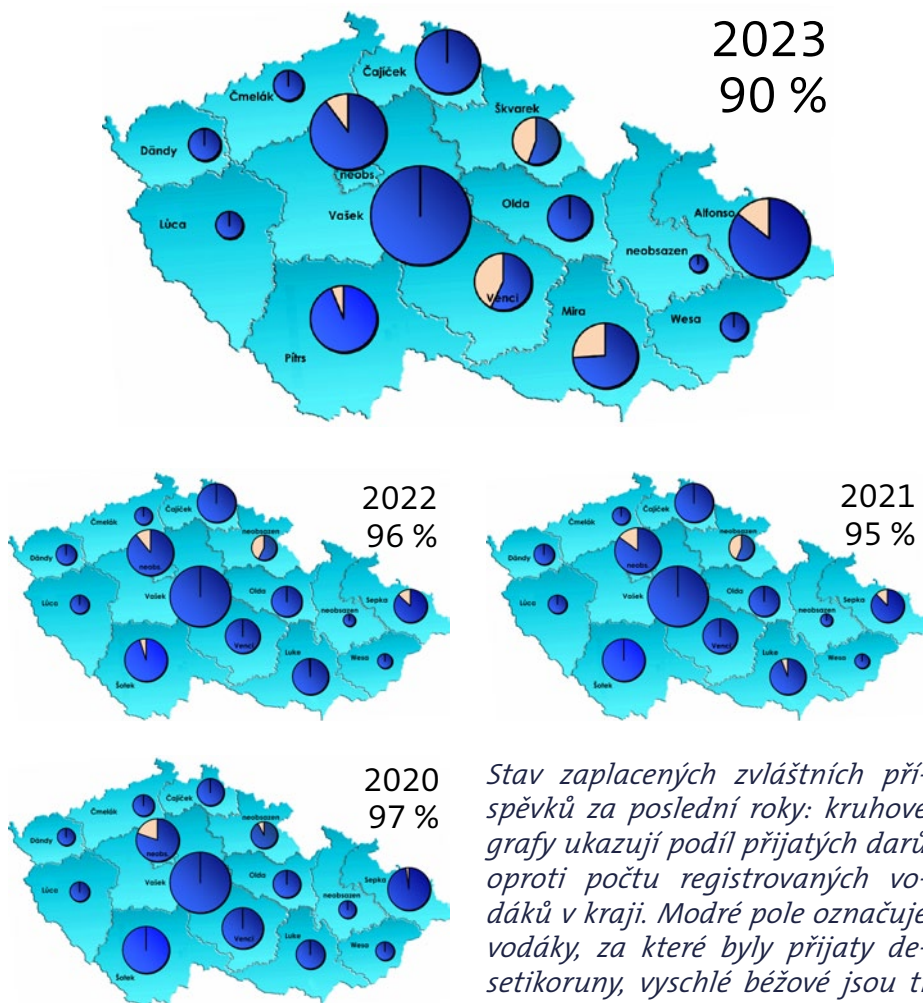
Myslel jsem si, že v březnu už bude sběr desetikorun ukončen, ale žádání o dary chce trpělivost a vytrvalost. Se třemi jednotkami o daru komunikujeme, se šesti se nám nedaří navázat kontakt a jedna jednotka z celkového počtu 70 dar neposkytne. Připomínáme:

Vodácké desetikoruny za rok 2024 nebudou poskytovat jednotlivé oddíly a přístavy, ale celý dar Kapitanátu poskytne podle počtu vodních skautů přímo Junák – český skaut.

Takže podpora skautských vodáků zůstane stejná, bude možné žádat HKVS o bezúročné půjčky na vodácké vybavení, bude zajištěna výroba lodí i takeláží, budeme i nadále podporovat vodácké vzdělávání. Kompletní informace o Desetikorunách a jejich využití jsou na www.hkvs.cz/10kc.

Za všechny „vodácké Desetikoruny“ zaslané v duchu hesla „vodáci sobě“ děkujeme.

HVĚZDÁŘ

Stav zaplacených zvláštních příspěvků za poslední roky: kruhové grafy ukazují podíl přijatých darů oproti počtu registrovaných vodáků v kraji. Modré pole označuje vodáky, za které byly přijaty desetikoruny, vyschlé běžové jsou ti ostatní.

VODÁCKÉ DESETIKORUNY PŘIJATÉ V OBDOBÍ 19. 1. 2024 AŽ 22. 3. 2024:

ev. č.	Přístav/středisko	částka
216.07	přístav Modrá kotva Liběchov	660 Kč
217.10	přístav Mladá Boleslav	230 Kč
21A.08	středisko Uragan Zbraslav	540 Kč
423.01	středisko Nereus Terezín	650 Kč
532.07	přístav Sedmička Pardubice	1 020 Kč
611.05	středisko Goliath Přibyslav	370 Kč
813.08	středisko Zlatá Orlice Český Těšín	3 140 Kč
Z toho platby za rok 2022		
813.08	středisko Zlatá Orlice Český Těšín	1 090 Kč
532.07	přístav Sedmička Pardubice	990 Kč
423.01	středisko Nereus Terezín	320 Kč
21A.08	středisko Uragan Zbraslav	180 Kč
Z toho platby za rok 2021		
813.08	středisko Zlatá Orlice Český Těšín	1 020 Kč
217.10	přístav Mladá Boleslav	10 Kč
532.07	přístav Sedmička Pardubice	30 Kč
21A.08	středisko Uragan Zbraslav	160 Kč

ZPRÁVY Z HKVS

JARNÍ SRAZ V ČESKÉM VRBNÉM

Blíží se jarní sraz na slalomovém kanále v Českém Vrbném u Č. Budějovic. V týmu srazů došlo ke změnám, tento sraz má na starosti Lůča. Chystá se pestrý program, který bude zahrnovat nejen vodácký program na kanále, ale i teoretický, například jak vyjet s oddílem do zahraničí či sportovní i rekreační aktivity v okolí. Více v samostatném článku v tomto čísle KP.

REFORMA VZDĚLÁVÁNÍ

Proběhly schůzky k reformě vzdělávání, mimo jiné s představiteli OVČINu. Dopracovali jsme revizi kompetencí ke zkoušce vodáckého minima (dle novelizace Řádu pro vzdělávání činovnic a činovníků Junáka, který bude platit od 1. 7. 2024, zkoušce vodní turistiky) a kapitánské zkoušce – se změnami budete seznámeni v příštím čísle.

OBROK 2024

Vodní skauti budou mít svou kapitolu v rámci programu Skautské kapitoly na Obroku 2024 ve Valči. Jedná se o aktivity, kdy se účastníkům přibližují další možnosti skautingu, programy či jiné zajímavé aktivity, které jim rozšíří skautské obzory a ukáží i možnosti zapojení pro ně samotné. Pokud byste rádi v rámci našeho „stánku“ něco také prezentovali (ne nutně osobně), ozvěte se nám na mustek@hkvs.cz.

VALNÝ SNĚM

Ve dnech 15.–17. března proběhl Valný sněm v Olomouci. Vodních skautů bylo možné napočítat kolem 25, což je trochu méně, než by odpovídalo zastoupení v organizaci. V rámci sněmu byla mimo jiné schválena Strategie 2030, bylo schváleno usnesení o revizi počtu delegátů, jmenování starosty a alkoholu na akcích. Dále bylo zvoleno nové

Fotka ze sněmu, fotograf Štěpán Filip

vedení organizace, kde byli z řad vodáků zvoleni do řad Náčelnictva David Svoboda – Cedník a do Rozhodčí a smírčí rady Mariana Ermlová – Mája. Moc gratulujeme! Podrobnosti najdete ve skautském zpravodajství: <https://zpravodajstvi.skaut.cz/clanek/shrnuti-vystupu-17-valneho-snemu-volby-usneseni-fotografie>.

KAPITÁNSKÁ LESNÍ ŠKOLA VODNÍCH SKAUTŮ MÁ NĚKOLIK VOLNÝCH MÍST

Detailní harmonogram KLŠVS je připraven a účastníci se mohou těšit na tři víkendové části a týdenní letní běh plné vzdělávacích a motivačních aktivit. Tým hlásí posledních pár volných míst, takže s přihláškami dlouho neváhejte. Detaily na: <https://klsvs.skauting.cz>.

NAVIGAMUS

Aktuálně jednáme o možném místě konání. Pokud by toto místo nevyšlo, bude nutné Navigamus odsunout o rok. To je dáno i absencí týmu, který by Navigamus pořádal. Máme jednotlivce, kteří jsou ochotni se ujmout některých agend, ale stále chybí zaštiťující osoba.

Fotka ze sněmu, fotograf Štěpán Filip

DEN VLTAVY A NAVALIS

17. března proběhl v Praze den Vltavy, na kterém měli svůj stánek i vodní skauti. Další akce, Svatojánské slavnosti Navalís, proběhne pod vedením Vševltavského spolku 15. května.

HKVS

17.-19. KVĚTNA 2024 PROBĚHNE JARNÍ SRAZ VS

Již za měsíc se opět potkáme na srazu vodních skautů a skautek. Forma srazu tentokrát potěší zejména outdoorové nadšence, protože budeme po celou dobu venku, ubytování ve vlastních stanech.

Co se týče programu, tak se samozřejmě můžete těšit na vodní aktivity v kanálu. Ty budou vždy dělené na dvě obtížnosti tak, aby si každý z programu odnesl co nejvíce. Na své si přijdou naprostí začátečníci i ostřílení vodáci. Se zkušenými lektory si budete moct vyzkoušet sebezáchranu, záchrany, řešení krizových situací, brodění a jízdu na nejrůznějších plavidlech. Pokud nejste nadšenci kanálu nebo toho už zkrátka budete mít dost, vždy bude paralelně k vodnímu programu probíhat i program na suchu, nebo méně náročný vodní program. Těšit se můžete na pohodovou plavbu do Českých Budějovic s metodikou pádlování, na lekci jógy nebo také na workshop vzdušné akrobacie. Z méně fyzicky náročných programů na vás čekají bloky, na kterých se dozvíte, jak pracovat s dobrovolníky, jak na sportovní trénink u vodních disciplín, jak pečovat o vodácký materiál nebo jak to udělat, aby ta házečka letěla tam, kam má.

Dále proběhne další blok ze série řízení rizika a zároveň workshop k plánování vodáckých puťáků a expedic po České republice i do zahraničí. V sobotní večer pro vás

navíc bude připraveno letní kino s ukázkou expedice do Černé Hory.

Úplnou novinkou je páteční večerní zážitková hra určená pro všechny účastníky srazu!

Od pátečního večera bude také v provozu ŠtiCafé, takže svačinky můžete klidně zapomenout doma. Dobrou zprávu máme i pro nejmladší účastníky, kteří si mohou sraz užít bez rodičů v kapi-tánské školce :).

Máte se tedy rozhodně na co těšit!

PRAKTICKÉ INFORMACE PRO ÚČASTNÍKY

Kdy a kam mám přijet?

Termín akce je 17.–19. května 2024. Celý sraz se tentokrát odehrává venku, a to konkrétně v kempu u slalomového kanálu v Českém Vrbném. První program začíná v pátek v 18 hodin, ale kdo má chuť a možnost, můžete přijet již ve čtvrtek večer a v pátek si užít kanál po vlastní ose. Cena je 1000,- na celý víkend. V ceně srazu je program a jídlo (sobotní snídaně, oběd, večeře a nedělní snídaně, oběd). Ubytování si každý platí zvlášť.

Kde budu spát?

Narozdíl od jiných srazů tentokrát přibalte vlastní stan, který bude po dobu akce vaším domovem. Poplatek za ubytování si

bude každý na akci hradit sám.

Co s sebou?

- vesta (splňující požadavky vesty na divokou vodu – velikost, výtlak apod.); pro nácvik všech dovedností je vhodné mít vestu s bezpečnostním popruhem – máš-li na výběr, vezmi si tuto (shánět ji nemusíš, nebudeme to potřebovat všichni najednou a pár navíc máme).
- pádlo
- helma (splňující požadavky helmy na divokou vodu – musí pořádně sedět, pár navíc také máme, ale ne tolik)
- oblečení na vodu – dlouhý neoprenový oblek, je možné si vzít i potápěčský neopren (nebo suchý oblek), případně rukavice (abyste se neodřeli o stěny kanálu) + dostatečné množství termoprádla pod něj, hodí se i vodácká bunda, nebo alespoň šustákovka; program bude probíhat za jakéhokoliv počasí a několik hodin budeš přímo ve vodě!
- boty do vody (pevné uzavřené boty)
- spacák, karimatka, stan
- ešus, lžice, hrnek
- jídlo na pátek

Pokud takové vybavení nevládníte, vše je možné si na vlastní náklady zapůjčit v půjčovně přímo v kempu (<https://raftingcb.cz/pujcovna-vodackeho-vybaveni>).

Více informací a následně i přihlašování hledejte zde: <https://srazyvs.skauting.cz>

Přihlašování bude spuštěno přibližně měsíc před akcí.

Těšíme se na viděnou!

BÁRA – BARBORA MARKOVÁ
za tým srazů VS

JARNÍ SRAZ VS - PROGRAM

pátek						
18:00 – 19:00					Práce s házečkou – osvěžení práce s házečkou	Vodácký materiál a péče o něj
19:00 – 19:30					Zahájení	ubytování a vlastní večeře
20:00 – 22:00					Zážitkovka pro všechny	
sobota						
7:00 – 8:00						snídaně
8:00 – 8:30					Info okénko – HKVS info, vzdělávačky a Navigamus	
8:30 – 9:15				Rozcvičení před kanálem	Úvodní blok – teoretická průprava základů na kanále	
9:30 – 10:00	Brodění				Práce s házečkou	
10:00 – 11:30	Úplní začátečníci = sebezáchrana a nafukovací kánoe	Záchrana pokročilí	Kanoistika na kanále (raft, kajak, kánoe, Baraka)		Jak pracovat s dobrovolníky	
11:30 – 12:15	Začátečníci nafukovací kánoe		Kanoistika na kanále (raft, kajak, kánoe, Baraka)		Jóga s dětmi v oddíle – lekce jógy a teoretická část k praxi v oddíle	
12:15 – 12:45	nárazový blok na převléknutí	nárazový blok na převléknutí				
12:45 – 13:30						oběd
13:30 – 15:00	-	-	-		Workshop plánování vodácké akce s tvorbou mapy prevence	Inline výlet
15:00 – 16:00	SUP – Praktické vyzkoušení a seznámení se s metodikou jízdy v oddíle	Záchrana pokročilí	Kanoistika na kanále (raft, kajak, kánoe, Baraka)			
16:00 – 17:00	SUP – Praktické vyzkoušení a seznámení se s metodikou jízdy v oddíle					
17:00 – 17:30	úklid					
17:30 – 18:00					Fyziologie zátěže – praxe	
18:00 – 18:30					Fyziologie zátěže – teorie	
18:15 – 19:00						večeře
19:00 – 20:30					Dokončení plánování vodácké akce a mapy prevence	Lodní komise
20:30 – 21:00					Do zahraničí na vodu – představení	
21:00 – 22:30					Do zahraničí na vodu – kino Putování po Černé Hoře	
neděle						
7:00 – 8:00						snídaně
8:00 – 9:30					Řízení rizika sdílení map prevence	
10:00 – 11:30	Kanoistika na kanále (raft, kajak, kánoe, Baraka)	Krizová situace	Plavba do ČB – metodika pádlování	Kajakování pro začátečníky	Sportovní trénink u dětí – jak pracovat a vést tréninky na vodě s ohledem na věkovou kategorii	
11:30 – 12:15	Kanoistika na kanále (raft, kajak, kánoe, Baraka)	Krizová situace				
12:15 – 12:45	úklid					
12:45 – 13:30						oběd
13:30 – 14:30	společný úklid prosíme o pomoc s balením, úklidem					

RUPRNO

TRIATLON SMÍŠENÝCH DVOJIC - XXVII. ROČNÍK - 24.-26. KVĚTNA 2024

Rozpohybuji zjara trošku své tělo trénováním na Ruprno. Už teď se můžeš poohlédnout po protějšku opačného pohlaví, abyste spolu na konci května pádlovali v kánoích 6 km na klidné hladině, v sedle kola zdolali 52 km a poté ještě uběhli 12,5 km malebnou krajinou Jizerských hor.

Zdraví obou ať odpovídá charakteru akce, věk od 16 let výše. Horské nebo silniční kolo potřebuješ mít svoje, lodě zajistíme.

Pojď se i Ty spolu s ostatními podílet na vytvoření zdravé atmosféry tohoto triatlonu.

Do prvního máje 2024 dej vědět, že chceš mít místo na startovní listině.

www.ruprno.webnode.cz

JAN ŠPIČKA – HASTRMAN

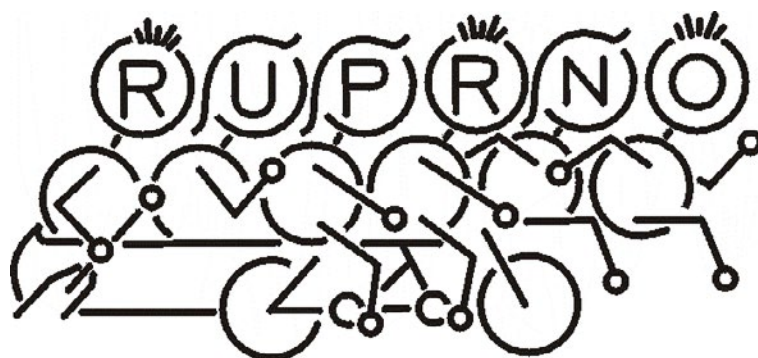

Foto archiv Ruprno

Foto archiv Ruprno

SDÍLENÍ SKAUTSKÝCH (SKORO)PRŮŠVIHŮ

POSLECHNĚTE SI ZÁZNAM STREAMU A POMOZTE MAPOVAT RIZIKA SKAUTSKÉ ČINNOSTI

Jsme největší výchovnou volnočasovou organizací v ČR. Každý rok pořádáme stovky tisíc schůzek, desítky tisíc výprav a více než tisíc táborů. Občas se stane nějaký průšvih. To je normální a v pořádku: skauting je dobrodružný a dobrodružství se děje jen v přiměřené míře rizika a nejistoty. Průšvih je příležitostí k růstu a učení, chlapci a děvčata všech věkových kategorií i celé družiny, oddíly a střediska díky svým průšvihům získávají cenné zkušenosti.

Chyba je kámoš.

KULTURA SDÍLENÉ CHYBY

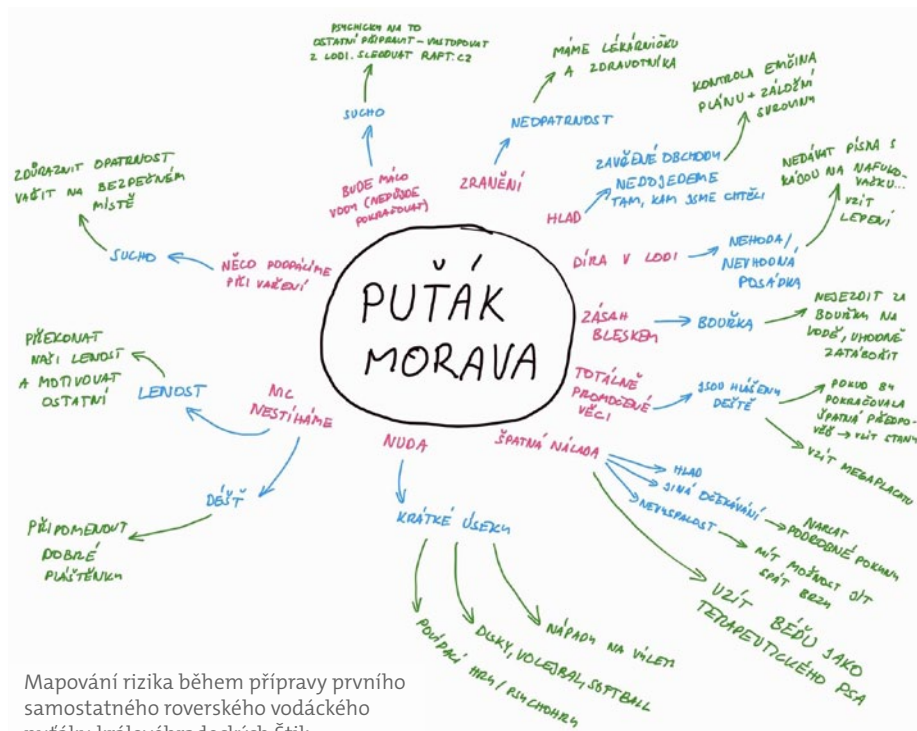
Každý někdy udělá chybu, i skautský vedoucí. Díky průšvihům přijímáme opatření ke snížení rizik a trénujeme reakce na krizové situace. Jenže svá poučení si většinou necháváme pro sebe, ostatním se s vlastními chybami moc nechlubíme. A to i přesto, že **naše zkušenosti mohou dobře posloužit ostatním oddílům, stejně jako tomu našemu.**

„Jako lektoři bezpečnosti moc dobře nevíme, jestli to, co vykládáme účastníkům našich kurzů, odráží realitu v oddílech. Zmapování rizik, se kterými se oddíly nejčastěji potýkají, je jedním z největších přínosů *Sdílení skautských (skoro) průšvihů*,“ řekl v živém vysílání 27. února 2024 garant OČK Táboření a bezpečnost Jakub Jasaň – Rogalo.

Ve vysílání jsme důkladně představili [dotazník ke sdílení skautských \(skoro\)průšvihů](#) i program [Fórum sdílené chyby](#) k identifikaci

ponaučení ze skutečných průšvihů. Pilotní Fórum sdílené chyby proběhlo v listopadu na společném programu Kapitánského kurzu 2023 a podzimního srazu VS v Táboře. Chystáme se jej zařadit i na podzimním srazu VS v Hradci Králové 8.–10. 11. 2024. Tento dvouhodinový program můžete sami uspořádat na setkání vedoucích ze střediska, okresu či kraje, nebo na skautském kurzu.

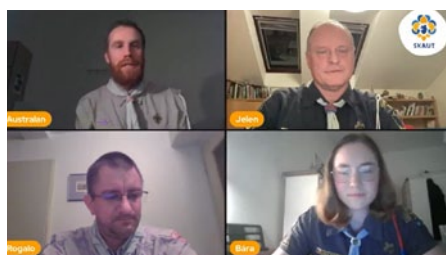
Báře Markové, oddílové rádkyni královéhradeckých Štik a účastnici Kapitánského kurzu 2023, pomohla technika mapování rizika během přípravy prvního samostatného roverského vodáckého putáku. „V nenadálých situacích byli všichni zvyklí spoléhat se na hlavní vedoucí, ta s námi však tentokrát nejela. Díky společnému mapování rizik vzal každý kus odpovědnosti do vlastních rukou. Trénovali jsme pak třeba práci s házečkami a záchranu z vody.“

Mapování rizika během přípravy prvního samostatného roverského vodáckého putáku královéhradeckých Štik

Fórum sdílené chyby na podzimním srazu VS v Táboře

Milan Hanuš – Jelen, vedoucí 77. oddílu Lososi v Hradci Králové, popsal zkušenost se sdílením chyb v [Prázdninové škole Lipnice](#), ve které také působí. Na metodice PŠL stojí i Sdílení skautských (skoro)průšvihů. „Na základě pravidelného sběru dat má PŠL soubor doporučení pro řízení rizika, který se jmenuje *Žlutá kniha*. Je v ní například pravidlo odpočinku pro řidiče před návratem z kurzu, neboť statistiky ukázaly, že řízení vyčerpanými instruktory je závažným rizikovým faktorem.“

Na konci vysílání jsme představili i první soubor doporučení pro skautskou činnost, která jsme formulovali při analýze případů ze Skautské krizové linky. Jsou to však případy specifické – vedoucí si s nimi nevědí rady, žádají o konzultaci. Mnohem větší množinu (skoro)průšvihů, které se dějí a vedoucí je vyřešili samostatně, nemáme dosud zmapovanou. **Pomozte nám s tím a [nasdílejte nedávný \(skoro\)průšvih ze své činnosti!](#)**

KAM DÁL?

- Záznam vysílání [Chyby, které se nemusely stát: sdílej své skautské \(skoro\)průšvihy](#)
- Web prusvihy.skaut.cz

JAROSLAV PETŘÍK – AUSTRALAN
(redakčně upraveno)
australan@skaut.cz

SDÍLENÍ CHYB NA STRÁNKÁCH KAPITÁNSKÉ POŠTY

Opět na stránkách Kapitánské pošty přinášíme rozbor dvou skoroprůšvihů i s doporučeními, co příště udělat jinak nebo na co si dát pozor. Obě analýzy, stejně jako ty z minulých čísel, pocházejí ze společného programu Kapitánského kurzu 2023 a účastníků podzimního srazu VS v Táboře.

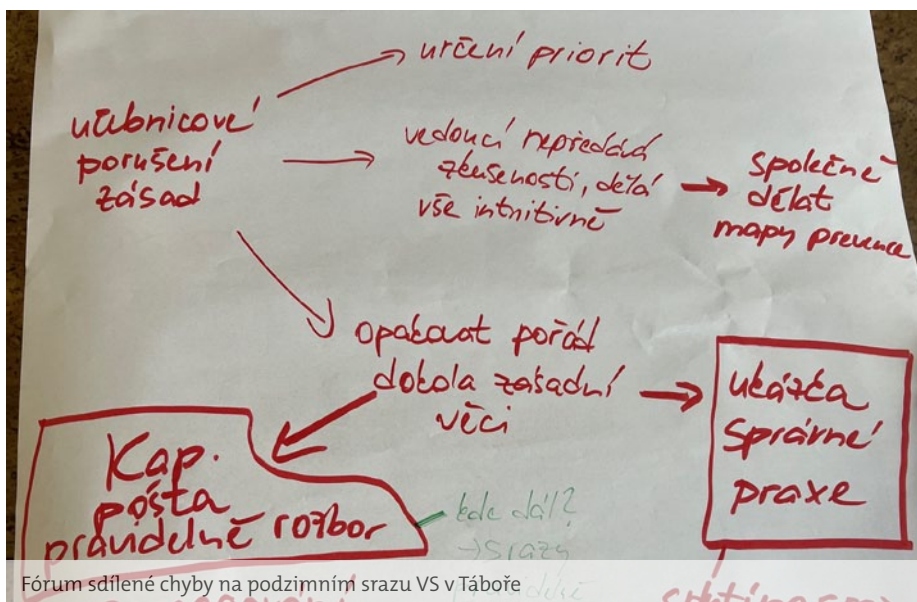
Připomínáme Jelenův čtyřdílný seriál Dobrodružství – řízení rizika (čísla 12/2022, 02/2023, 04/2023, 06/2023).

Tématu jsme se obecně věnovali také na předchozích srazech VS – na podzimním 2022 v Třebíči a jarním 2023 ve Znojmě. Na letošních srazech VS – jarním v Českém Vrbném i podzimním v Hradci Králové se opět na řízení rizika a analýzy průšvihů můžete těšit!

JELEN A KULDA

Fórum sdílené chyby na podzimním srazu VS v Táboře

Fórum sdílené chyby na podzimním srazu VS v Táboře

Pouštění lodiček

Měli jsme letní tábor na břehu horské řeky. Na jaře se řeka jezdí, ale v létě je v ní méně vody a na klidnějších místech ji lze přebrodit. Máme pravidlo, že přístup k řece je možný jen pod dohledem vedoucích.

Jednoho dne byla vyhlášena hra. Každá posádka měla za úkol postavit z přírodních materiálů loďku, kterou pak měli spustit po určeném úseku řeky. Loďka, která do cíle doplavala první, vyhrála. V každé posádce byli mladší i starší skauti a dále jeden až dva roveři.

Jedna posádka se pokusila svoji loďku dát na vodu, ale zjistila, že proud snáší loďku na břeh mezi kameny. Proto se jeden mladší skaut pokusil loďku klackem odstrčit zpátky do proudu, ale uklouzl na kameni a spadl do vody. Strhl ho proud a skaut zpanikařil. Naštěstí se mu podařilo vylézt na druhý břeh. Ostatní členové posádky se ho snažili přimět, aby se vrátil zpátky k nim, ale skaut byl ve stavu panické hrůzy a odmítal se pohnout.

V tento okamžik přišel posádku zkontrolovat dospělý vedoucí. Rychle zhodnotil situaci, vlezl do řeky a přebrodit na druhou stranu. Zde uklidnil skauta a společně překonali řeku zpět.

Skaut byl mokrý a měl pár modřin, ale naštěstí se nikomu nic víc nestalo.

POUŠTĚNÍ LODIČEK

Klasifikace:
skoropůšvih

Programová oblast:
program u vody

KOMENTÁŘ AUTORA PŘÍPADU:

Řeka nebyla moc hluboká, ale byl tam velký proud. Možný průšvih vidím v tom, že skaut mohl někde v proudu narazit na kámen, zvláště když byl ve stavu paniky.

Podle mě to mělo proběhnout tak, že se nejdříve hromadně připravují lodičky a pak se společně celý oddíl vydá k řece. Tam se měly loďky pouštět společně a organizovaně s tím, že tam měli být připraveni vedoucí nebo roveři, kteří by zabezpečovali případnou záchranu.

KOMENTÁŘ CEDNÍKA

Nedokáži si zcela představit stav řeky a velikost proudu. Ale obecně, pokud tam byli i roveři, mohli odstrkávat lodičku společně (jistit se, držet se). Mladší skauti nebo horší plavci u prudkého proudu by mohli mít vesty. Jak píše autor, možná by bylo dobré pouštět lodičky najednou i ještě před samotným závodem. Otázkou ještě je, jak starší byli roveři a proč pro něj rovnou nepřebrodivili na druhý břeh oni? Jinak si myslím, že situaci autor vyhodnotil správně.

Ilustrační foto: Pouštění lodiček (archiv oddílu Lososi Hr. Králové)

ZAPOMENUTÉ LODĚ

Klasifikace:
skoropůšvih

Programová oblast:
splouvání řeky

KOMENTÁŘ AUTORA PŘÍPADU:

Důsledně dbát na toto pravidlo, radši častěji zastavovat a čekat na sebe. Překonat myšlenky, že už je to kousek do konce a důsledně toto pravidlo dodržovat. Nikdy nevíme, co se může stát na divoké i klidné vodě. Může jít i o lidský život. Každá loď vidí loď před sebou a za sebou. Když se něco děje, upozorňujeme a informujeme loď před sebou a za sebou. Nebo loď před námi či za námi dává info ostatním, že se něco stalo – převržení, muž přes palubu, vypadnutí věci do vody (barel, náhradní pádlo, ...).

KOMENTÁŘ JELENA

Toto je naprosto klasická situace při splouvání řeky, ze které se snadno může zrodit větší průšvih. Totiž velmi často se velký průšvih zrodí právě z nenápadných nitek chybných rozhodnutí, kde rozhodnutí „nečekáme, však nás dojedou“ může být spouštěčem velkého průšvihu. Najednou připravíme konkrétní loď o možnost pomoci od ostatních členů flotily.

Vzpomínám si na situaci, kdy

Zapomenuté lodě

Jedná se o situaci na divoké vodě v dolní části Doubravy, když se jezdí na jaře. Měli jsme to jen kousek do cíle, necelé tři kilometry od posledního jezu do cíle. Všichni jsme sjeli jez, nalodili se a vypluli. Na začátku akce jsme se bavili o pravidlech, co a jak bude, a jedno důležité pravidlo bylo, že budeme na sebe vidět a budeme o sobě vědět, kde se na vodě vzájemně nacházíme. Pak přišel tento poslední jez, kdy jsme to měli už kousek do cíle. Řeka se klikatila, tak jsme na toto pravidlo rezignovali a nechali kamaráda na kajaku a jednu kánoi vzadu. Nic jsme o nich nevěděli. Nevěděli jsme, jestli plují v pohodě, čím se zdrželi, zda-li se práskli a tak dále... Naštěstí se nic nestalo a dojeli nás až po 1 km.

jsme sjížděli s oddílem Berounku. Na jezu jsme zastavili, pauza na svačinu, a když se celý oddíl konečně po svačině „nasáčkoval na vodu“ a pramice s posádkami čekaly po proudu asi 100 metrů po proudu, v tom se kousek pod jezem převrátila kánoe se dvěma dospělými činovníky, kteří mi tvořili závěr flotily. Všechny pramice se pohupovaly u břehu a posádky sledovaly proti proudu, jak ti

dva vyndávají bagáž, vylévají loď, nakládají bagáž zpátky... Už jsem ztrácel trpělivost a řekl nejbližší pramici: „Už jeďte, oni nás brzy dojedou...“, ale posádka neposlechla a čekala dál. Hned jsem si uvědomil, že jsem je vlastně vybídl k porušení pravidla, které jsem sám nastavil... A byl jsem rád, že neposlechli.

ilustrační foto: Zapomenuté lodě (archiv oddílu Lososi Hradec Králové)

CHEEKYJAY

Naplavené dřevo

I u nás si někteří všimli, že naplavené dřevo, žili po cizozemsky „driftwood“, stojí za pozornost a že některé kousky jsou opravdu krásné. A tak se nám pomalu plní byt...

A u rybníka nesbírejte všechno, co najdete... :)

Vida, to je úloveček.

No jo, každýho blázna něco těší...

Řek' bych vám vtip, ale v poslední době jsem nějaký suchej.

Ale jo, nakonec to vypadá docela dobře.

www.cheek-yjay.com
www.facebook.com/cheek-yjayblog

biodiverzita-0009-02

Vydáno v rámci programu Českého ústavu ochrany přírody „Ochrana biodiverzity“, podpořeno Nadačí Ivana Dejzala a Ministerstvem životního prostředí. Materiál nemusí vyjadřovat stanoviska dohodlů.

Ministerstvo životního prostředí

Žabí lásky čas

Ledva se v dubnu oteplí, začnou žabí námluvy. Žáby se stěhují k vodě, aby kladly vajíčka. Skokani, kuňky, ropuchy. To si přece nemůžeme nechat ujít.

Prosím, řekněte „sýýr“.

Nekoukám jako žába ze salátu?

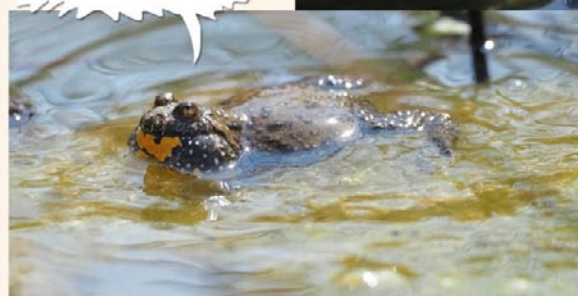
Jasně, žába sem, žába tam, a chudáka čolka si nikdo nevšimne.

Kdo si to umí zařídit, ten se nenadře.

„Kuň ... kuň ... kuň ...“

„Kvääák!“

Skokan hnědý.

Jenom tak ležet na sluníčku a dívat se, jak ten život kypí...

Sameček kuňky obecné své jméno nezapře.

Ropuchy obecné se probudily a putují ke svému rodnému rybníku.

www.cheek-yjay.com

www.facebook.com/cheek-yjayblog

Zkoumej nebo zemři!

Bliž přírodě
www.blizprirode.cz

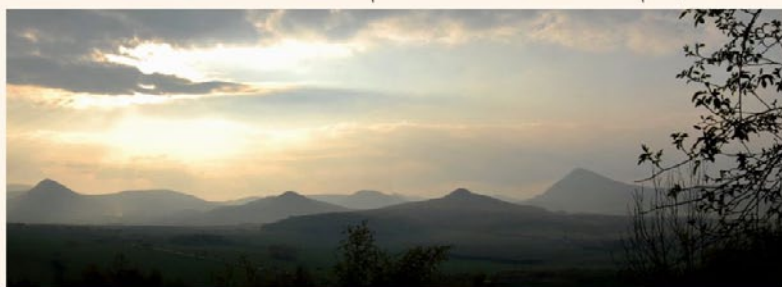
Jednoduchý atlas peří
 Stačí pár čtvrtek papíru, tužka, pastelky, vodovky, štětec a trochu toho peří. A máteapes ráves atlas. Zkuste.
 Internetový atlas peří na www.vogelfedern.de.

Blog pro zvědavé přírodovědce www.cheek-yjay.com Zkounej nebo zemři!

Blíž přírodě www.blizpripode.cz
 Realizováno ve spolupráci s NĚPAGAS, generálcia partneeru ČOP.

Rýžování granátů

V Českém středohoří, v kraji prastarých sopek jsou místa, kde můžete hledat české granáty. Stačí zabrousit na internetu a vyhledat si lokalitu, která vám vyhovuje.

Tak pojďte kamínky, pojďte k mamince.

Kdo si chce ovšem zahrát na opravdového „zlatolopu“, necht se vybaví rýžovací míškou a nepochoduje přímo do potoka. Naberete si trochu nánosů a ten krouživými pohyby za časté výměny vody pronávjete tak dlouho, až se vám na dně usadí hledané polodrahokamy.

Mám další.

Ty vado, jak ty to děláš?

V lokalitě Linhorla lze sbírat granáty přímo na cestě u pole. Chce to jen trochu trpělivosti a dobré olo. Połud se tam také vypravíte, nechoďte do pole, je to zbytečné a místní zemědělci budou jistě potěšeni.

Je to nádhera, co?

www.cheek-yjay.com

www.facebook.com/cheek-yjayblog

biodiverzita.cop.cz

Vydáno v rámci programu Českého svazu ochránců přírody "Ochrana biodiverzity", podpořeno Lesy České republiky, s.p. a Ministerstvem životního prostředí. Materiál nesmí vyjadřovat stanoviska donátorů.

Ministerstvo životního prostředí

CESTOVNÍ STOŽÁR VODNÍCH SKAUTŮ

Vyrobít si vlastní stožár není složité, já vše potřebné mastňácky pořídil v Hornbachu a za dva večery sestavil do funkčního celku.

První, co se má udělat, je vztyčení vlajky. To platí pro dobyvatele nových zemí i planet, ale smysl to má i při označení zvoleného místa v kempu či při obsazení nehostinného břehu. Vlajka je symbolem, který jasně říká „tady jsme my a ne někdo bezejmenný“. Vztyčená vlajka tábořišti poskytuje symbolickou ochranu, budí respekt kolemjdoucích a usnadňuje vyjednávání např. se správcem pozemku, protože se přirozeně očekává, že i my se pod vlajkou budeme chovat přiměřeně.

Vlajky jsou proto od počátku přirozenou součástí skautských tábořišť a u oddílů vodních skautů žije **tradice** stavět stožár podobný stěžňům velkých lodí. A právě vodácký stožár díky své konstrukci přímo vybízí k tomu, aby měl skládací provedení – vždyť i na větších lodích bylo nutné vyměňovat jednotlivé kulatiny takeláže.

K nejstarším **popisům** vodáckých stěžňů patří ty Grizzlyho (Mirko Vosátky) z knížky *Vodáci, ahoj!* z roku 1940, Bažant (Jan Čáka) v *Junácké symbolice* v roce 1970 ho také neopomněl zmínit, Grizzlyho moderní tvary vodáckých stožárů dále rozvinul v roce 1997 v knize *Z deníku kapitána* a poslední popisy a doporučení jsou od Vezíra (Vladimíra Cvrčka) z roku 2016 ve *Vodácké vlajkové etiketě*.

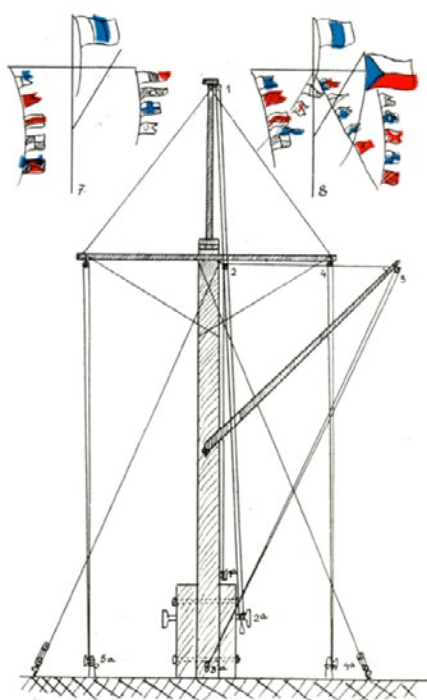
Nejvíce jsem se inspiroval cestovním stožárem Albatrosů ze 4. přístavu Jana Nerudy Praha, který je vyobrazen ve *Vodácké příručce* ke kapitánské zkoušce *Cedníka* (David Svobody) z roku 2019.

Koncept stožáru vychází z požadavku na skladnost a snadnou instalaci. Geniální mi přijde využití **zemního vrutu**, který se dá dnes v Hornbachu pořídit za 345 Kč a zajistí stožáru stabilitu i bez zavětrování. Dále jsou třeba **kulatiny** – ráhno, čnělka a břevno (všechny stejné délky) a vlastní stožár (dvojnásobné délky).

Ideální by bylo využít nějakou podkápku (stromek rostlý pod krytem ostatních stromů s hustými letokruhy a rovným dřevem), ale Břevnov za Pražských hradem na ně není ideální oblast, a tak jsem použil dřevěné kůly a na břevno prkno také z Hornbachu. Prkno jsem od středu k oběma krajům zúžil na polovinu. Abych měl všechny díly stejně dlouhé, spojil jsem vlastní stožár ze dvou dílů pomocí **trubky**. Trubka zároveň našla dobré uplatnění jako kryt zemního vrutu při přepravě.

Na konce břevna, na čnělku i ráhno jsem přidal **kladky** a větší díry pro snadné spojení dílů konců lanky s olivkami. Kladky jsem zapustil do kulatin, aby je

nemohl někdo urazit (a tím jsem si zdvojnásobil dobu potřebnou na úvodní sestavení). **Spojení kříže** (čnělky, ráhna a vlastního stožáru) jsem zajistil dvěma šrouby. Pro šikmé **napojení ráhna ke stožáru** stačilo provrtat větší díru do obou dílů a svázat provazem – je to funkční a vydrží víc než kovové klouby.

Pro všechna **lanka** jsem použil 3mm spletený polyamid s jádrem. Výtahy zároveň fungují jako zavětrování stožáru. Pro komfort vlajkové čtyři jsem na spodek výtahů přidal kovové kruhy a stavitelný gumicuk, aby se nemusela řešit jejich délka s ohledem na svažitost terénu. **Kolíky** pro uchycení

výtahů k zemi doposud používám od stanu, ale zvláště při kamenitém podloží je vidět, že nejsou určeny pro práci hrubou skautskou silou...

Po **složení** 4,5 m vysoký stožár představuje balík o průměru asi 25 cm a délce 140 cm a hmotnosti přibližně 15 kg. Dva zkušeni skauti dokáží vlajky vztyčit do 10 minut od příchodu na louku. Složení je pak ještě rychlejší a je snadné i pro jednoho skauta. V případě nováčků to přirozeně může být násobně delší: Ukazuje se, že matičky se dají nevratně zahodit do trávy, vrut je snadné zatočit křívě, lanka zamotat a kladka čnělky otočit na špatnou stranu. Vždyť

to znáte – nejproblematičtější je, když někdo rozváže a rozebere úplně vše, co najde...

HVĚZDÁŘ

Materiál:

- Zemní vrut
- Tyč na šroubování kolíku (30 cm)
- Dřevěný kůl 150 cm, Ø 8 cm (2 ks)
- Dřevěný kůl 150 cm, Ø 5 cm (2 ks)
- Prkno 140x10x2 cm
- Trubka hliníková 48 cm, Ø 8 cm
- Šroub M8, 9cm (4 ks)
- Matice M8 + podložka (2 ks)
- Kladka (4 ks)
- Šroub vratový M6, 3 cm (4 ks)
- Matice M6 a podložka (4 ks)
- Lanko bílé, PA s jádrem Ø 3 mm (31 m)
- Ocelový kruh (4 ks)
- Gumicuk Ø 4 mm (2 m)
- Plastová brzdička na gumicuk (4 ks)
- Stanový kolík (4 ks)

Foto Michal Janata – Kalich

„STÁLE JSEM NADŠENÝ Z TOHO, JAK SCHOPNÉ A OCHOTNÉ LIDI V ORGANIZACI MÁME,“ ŘÍKÁ ZÁSTUPCE HLAVNÍ KAPITÁNKY ŠOTEK V ROZHOVORU PRO KAPITÁNSKOU POŠTU

Hlavní kapitán či kapitánka nemohou nikdy obsáhnout veškerou agendu týkající se vodních skautů. Proto Kapitanát tvoří tým šesti lidí, kteří se o různé úkoly a projekty dělí. V následujícím rozhovoru navazujeme na sérii článků představující členy HKVS, nyní si popovídáme se Šišulinou „pravou rukou“ – Šotkem, zástupcem hlavní kapitánky.

Uplynulo několik měsíců od podzimních voleb do HKVS a s úlevou jsme zjistili, že Kapitanát bude moci pokračovat i v dalším období. Jaká myšlenka ti probleskla hlavou jako první, když ses dozvěděl výsledky voleb?

Jako první jsem přemýšlel o tom, koho asi chtěli volit dva kapitáni sedící v první řadě, kteří i v době vyhlášení výsledků drželi hlasovací lístky stále v ruce. Naštěstí i bez těchto hlasů jsme se Šišulí byli zvoleni. Takže až druhá

myšlenka byla vážnější, přemýšlel jsem, co bude skutečnou prací v Kapitanátu a jak se nám podaří zrealizovat myšlenky, s kterými jsme do Kapitanátu šli.

Během minulého rozhovoru Šišule zmínila, že ochota lidí obsazovat vyšší činnická místa není příliš vysoká. Co si o tom myslíš ty?

Už samotný dotaz naznačuje, že se často hledá někdo, kdo by byl ochotný na nějakou činnickou pozici kandidovat. Nemělo by to spíš být tak, že se vybírá někdo z těch, kdo chtějí kandidovat a mají dokonce co nabídnout?

Schopných lidí znám mnoho, ale ochota se uvrtnat do „úřednické“ pozice a k tomu ještě na několik let mnoho lidí odradí. Často člověk ani netuší, co se v reálu skrývá za práci na dané pozici – oficiální popis či vyjádření předchozích činníků nezahrnují všechny podrobnosti, které pozici mohou

LUKÁŠ BÍCA - ŠOTEK

IT KONZULTANT Z BUDĚJC, KTERÝ KVŮLI ŠKOLE A PRÁCI NADOBRO ZAKOTVIL V PRAZE. DLOUHOLETÝ KRAJSKÝ KAPITÁN, SPOLUORGANIZÁTOR VZDĚLÁVACÍCH KURZŮ JIHOČESKÁ KAPKA A VELKÝCH AKCÍ NAVIGAMUS 2018 + 2022 A NSJ 2023. UŽÍVÁ SI ČAS S RODINOU, RÁD JE NA DIVOKÉ VODĚ S PARTOU KAMARÁDŮ, RELAXUJE NA PLACHETNICI A NEBO KDEKOLIV V PŘÍRODĚ ČI S PŘÁTELI.

udělat přitažlivou, a nebo naopak mohou někoho otrávit. Takže bych to spíš popsal neochotou lidí se dlouhodobě zavázat k činnosti, o které toho moc neví.

S jakým pocitem jsi tehdy odeslal svou kandidaturu?

Odeslání kandidatury je jen e-mail, který je během vteřiny u kandidátní komise a je to.

Hledání řeky v Norsku (2017)

Na běžkách na Paprsku (2011)

Předtím ale člověk přemýšlí, proč do toho jít a s kým. Předem jsem věděl, kdo již neplánuje kandidovat, pokud by se něco významného nezměnilo, že se nemění celý tým a že s Lůčou můžeme tým vhodně doplnit a třeba i ovlivnit. Takže jistota pokračování čtyř členů Kapitanátu pro udržení kontinuity a zkušeností a zároveň i částečná obměna týmu Lůčou, se kterou se znám dlouho a společně jsme pořádali Jihočeské Kapky a Navigamy, mi dala odvahu kandidovat.

Ještě nedlouho před srazem nebylo jasné, jestli vůbec bude koho volit, pak na srazu byl počet kandidátů roven počtu volených míst. Stála za tím snaha předchozího HKVS přistoupit k nástupnictví zodpovědně a motivovat dostatek kandidátů s předstihem?

Kapitanát se určitě snažil najít kandidáty předem, ale asi se to úplně nepovedlo. Určitě by bylo snazší oslovovat lidi, kteří s Kapitanátem spolupracují dlouhodobě a v práci se již částečně vyznají, ale těch zas tolik není. Nevím, jak to udělat, ale kdyby se nám nyní podařilo propojit činnost HKVS s větším množstvím lidí, kteří mohou být zodpovědní za část libovolné agendy, tak se příště může najít více kandidátů. Bojím se, že se nám to také nemusí podařit a za pár let budeme ve stejné situaci.

V HKVS jste se sešli ve „staronovém“ složení, Hvězdář, Škvrně, Decibel a Šišule pokračovali. Vy s Lůčou jste tým doplnili. Jak rychle se vám daří orientovat?

Myslím, že v hlavních věcech jsme se zorientovali rychle, ale stále člověk naráží na procesní nedostatky, problémy s přístupy k datům, anebo že nějaké věci byly navázány na konkrétní osoby a ne na pozice, takže jsme rádi, že Cedník s Kuldou jsou stále ochotni předávat své znalosti a doporučení. A když nikdo neví, tak Hvězdář vše dohledá – to je naše jistota.

Jako bývalý dlouholetý krajský kapitán Jihočeského kraje, a tedy člen HKVS, jsi jistě měl bližší představu o tom, co tě čeká. Narazil jsi na něco, s čím jsi původně nepočítal; co tě, řekněme, překvapilo?

Člen HKVS je spíš v uvozovkách. Dřív jsem se o činnost HKVS víc zajímal i díky tomu, že dlouhodobě žiju v Praze a mohl jsem se několika jednání Kapitanátu účastnit. Pak ale přišlo delší období, kdy jsem se věnoval velkým akcím, byl Covid-19 a Kapitanát se mi částečně odcizil.

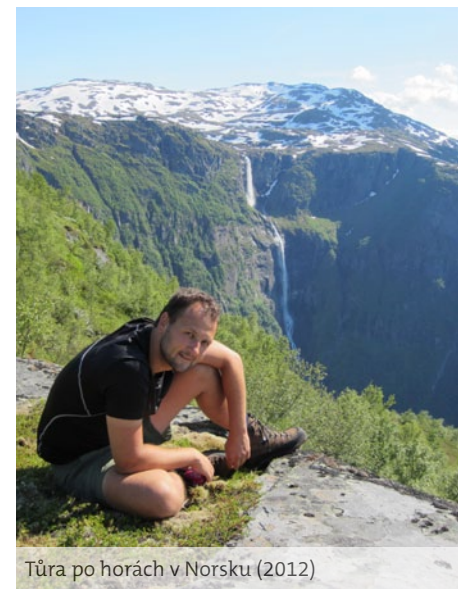
Překvapilo mne, kolik práce se skrývá za činností HKVS. V zápisu z jednání je jen pár bodů, ale v reálu se toho dělá mnohem víc a nejedná se často jen o skautské aktivity, ale i propojení s neskautskými akcemi, státními orgány...

Jak bys vystihl první měsíce spolupráce v HKVS? Máte všichni už jasně rozdělenou agendu, převzali jste po Kuldě a Cedníkovi všechno, co měli na starosti, je již vše ujasněné?

Myslím, že všichni jsme se snažili rozkoukat a zapojit se dle potřeby. Nebylo to nové jen pro mě a Lůču, ale i Šišule přebírala nové věci, takže se zádrhele, hlavně kvůli nepřesné komunikaci, vyskytly. V současnosti všechno již běží dobře a nevím o věcech, které jsme nepřebírali od Cedníka s Kuldou. To ale neznamená, že například veškerá činnost Kuldy přešla na nás. Kulda pomáhala s revizí kompetencí pro kapitánské zkoušky a zkoušku vodní turistiky a s tím stále dělá Kapitánskou poštu.

Z přívlastků jednotlivých přístavních je možné odhadnout, jaké je jejich hlavní pole působnosti. Ty jsi ale „zástupce hlavní kapitánky“. Přiblížil bys mi, čemu se věnuješ a co tvá funkce obnáší?

Jako zástupce Šišule – statutára SHP bych měl být zodpovědný za oficiální věci, které jsou spojeny s právem přístupu k bankovnímu účtu a datové schránce, a případně oficiálně jednat s úřady a jinými spolky. Naštěstí veškeré naše činnosti se nikdy nedostaly na úroveň toho, že bychom museli něco řešit takto oficiálně a i tyto

Túra po horách v Norsku (2012)

činnosti mohou dělat jiní členové HKVS. Zastupovat Šišuli v Náčelnictvu Junáka nelze, protože řády nám to neumožňují, takže ani tato agenda mi oficiálně nenáleží. Zbývající mé činnosti již vlastně nejsou spojeny s funkcí zástupce hlavní kapitánky a záleží čistě na týmovém rozhodnutí, kterým věcem vedoucích k naplnění cílů HKVS se pak kdo věnuje.

HKVS vydal vcelku přesné programové prohlášení. Které ze stanovených priorit jsou ti nejbližší?

Mně je nejbližší téma komunity vodních skautů. Beru jako nejdůležitější, že se vodní skauti znají navzájem – když něco potřebují, tak se nebojí vzít telefon a zavolat komukoliv o pomoc či naopak si vyříkat vzniklé problémy. A komunita se nejlépe buduje osobně – na srazech K+K a na Navigamu. Další mi blízké téma je vzdělávání. Kromě podpory vzdělávacích akcí jako instruktor praktických dovedností a bezpečnosti, bych rád podpořil i organizaci akcí samotných. Věřím, že jako HKVS můžeme, a měli bychom, organizátorům pomoci s přípravou akce, propagací a částečně i zajištěním. Je dobře, že stále máme týmy, které vzdělávačky pořádají, ale alespoň takto bychom jim měli pomoci s aktivitami, které se opakují napříč akcemi.

A čemu se věnuješ teď a v nejbližší době tě čeká?

Čerťáky – konečně teče voda!

Snažím se spolupracovat s týmem Kapitánské lesní školy vodních skautů hlavně z pohledu podpory propagace a programu, kde spíš mám roli oponenta. Ale jsem zde připraven s čímkoliv pomoci. Pak se ještě připravuje sraz K+K v Budějovicích, kde bych měl mít na starost technické zázemí a nějaký program. Mimo HKVS připravujeme i kurz Jihočeská kapka. Takže hlavně vzdělávacím akcím, ale věřím, že další čas mi vezme i příprava Navigamu – snad najdeme pořadatele, kterému budu moci pomoci a předat zkušenosti z jiných akcí.

Skauti z celé republiky tě mohou znát z týmů tzv. velkých akcí.

V minulém roce jsi měl na starosti zázemí na NSJ 2023, o rok předtím jsi spoluvědl Navigamus. Jsou velké akce tvojí specializací? Jakou nejmilejší zkušenost sis z nich odnesl?

S pořádáním Navigamu na Lipně jsem se k velkým akcím dostal a zůstal u nich díky Navigamu v Mostě a následně díky NSJ. NSJ byl skvělý projekt, na kterém jsem se chtěl naučit, jak fungují jiné týmy a organizace něčeho jiného než Navigamu. NSJ mi dalo hodně – zpětná vazba na akci je motivující a já jsem rád, že jsem měl skvělý tým, který vše zvládl. Mnoho věcí jsem zpočátku neodhadnul – zdálo se, že se vše dá zvládat v menším množství lidí, ale jak akce rostla, bylo třeba věci předávat dál a to se ne vždy dařilo. Jak se říká: do rozjetého vlaku se těžko naskakuje. Já jsem byl a stále jsem nadšený z toho, jak schopné a ochotné lidi v organizaci máme a jsem rád, že jsme ve výsledku byli jako jeden tým, který si NSJ užil.

Sleduješ-li dění okolo plánovaného Navigamu, jak to tedy bude? Bude Navigamus v plánovaném termínu nebo se odloží, popř. nebude vůbec?

Sleduji všechno kolem Navigamu

Kapka 2017

a jsem optimista v tom, že se pořád dá stihnout Navigamus připravit. Obavy mám z toho, že se nenajde nikdo, kdo by se věnoval programu, a nebo nenajdeme osobu, která by celou akci řídila. Přitom je teď jasné, že případní kandidáti se nemusí bát příprav v délce několika let. Jedná se přesně o jeden rok života s akcí, která má význam pro všechny věkové kategorie a přes vloženou energii vás stejně nabije do budoucích aktivit.

Ani vzdělávání vodních skautů ti není cizí. Jako vedoucím Jihočeské kapky ti pod rukama prošly desítky vodáckých vedoucích. Navíc letos chystáte další ročník. Jsou nějaké novinky, na které se u vás na Kapce můžeme těšit, třeba v souvislosti se změnou Řádu pro vzdělávání?

Je pravda, že změna Řádu pro vzdělávání proběhla, ale není zde nic, co by mělo velký vliv na náš kurz. Pořád je naším cílem dostat na kurz maximum lidí, kteří se naučí, jak bezpečně jet na vodu a užít si to na maximum. Samozřejmě řešíme veškeré kompetence Zkoušky vodní turistiky, ale bezpečné užívání si vody a všeho kolem je základ. Vlastně novinkou je, že kurz má část před prázdninami a po prázdninách. Díky tomu budeme od účastníků vědět, jestli jim první část nějak pomohla už na táboře a jestli v nich přes prázdniny něco zůstalo.

Vodní prostředí tě provází i mimo působení u vodních skautů – rád jezdíš na divoké vodě i plachtíš. Jaké byly tvé vodácké začátky? Co případně plánuješ v následujících měsících?

Já začínal s rodiči na jihočeských řekách a díky tomu měl k vždy vodě blízko. Pak s příchodem Flinta do Budějic jsem se dostal i k plachtění, protože každá posádka v oddíle měla svoji plachetničku, o kterou se starala a mohla na ní jezdit. A od těchto dvou základů na vodě jsem se postupně dostal s partou do zahraničí na divoké řeky, na moře na plachetnici a k závodům na plachetnici i na kajaku. Všechny závody pro mne byly spíš o okoukání taktiky, o motivaci k tréninku a taky to je vždy místo, kde potkáš fajn lidi.

Rád bych zas začal víc jezdit na sjezdovém kajaku a na plastáku na řeky, tak snad se mi to přes léto podaří. Pak bych chtěl naučit syny na plachetnici, ale to ještě nemám moc rozmyšlené – mám Fireballa, který není zrovna moc vhodný na učení.

Profesně jsi specialista na informatiku, co obnáší tvůj obor?

Dělám ve velké mezinárodní společnosti a já konkrétně se starám o naše velké zákazníky, aby dobře a optimálně využívali produkty a služby, které si od nás kupují. Je to technická práce spojená s diskuzemi u zákazníků, takže práce není monotónní

a přináší mi částečnou svobodu. To je pro mne asi nejdůležitější. Mnoho práce mohu dělat v době, kterou si určím, což mi dává volnost dělat i ostatní věci ve vhodné době. Například můžu část odpoledne věnovat dětem a zbytek práce si dodělat večer, nebo někdy mohu pracovat z chaty, takže přes prázdniny ušetřím čas potřebný na dojíždění do práce. Ale jindy je období, kdy pracuji mnoho hodin anebo jsem někde v zahraničí a musím to akceptovat. Celkově to mám ale dobře vybalancované.

Závěrem mi, prosím, dovol otázkou položenou s úsměvem. Jsi v poměrně krátké době několikátým krajským kapitánem, který přišel o řidičský průkaz. Mají k tomu komodoři nějaký určitý druh předpokladů?

Předpoklady k tomu má každý řidič, který jezdí autem. A krajští kapitáni na tom nejsou jinak. Já jsem neznal předpisy ohledně soupravy složené z motorového vozidla skupiny B a přípojného vozidla o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg. Nyní již přesně vím, že se pod touto větou skrývá maximální povolená hmotnost, která se vyčte v technickém průkazu auta a přívěsu a jedná se o teoretickou maximální hmotnost a ne o skutečnou hmotnost. A když zjistíte, že dodávka má největší povolenou hmotnost přes 3 tuny, tak je jasné, že můžete táhnout pouze nebrzděný přívěs do maximální povolené hmotnosti 750 kg, který jako jediný je povolen i nad limit 3,5 tuny. Třeba sdílení této části pravidel silničního provozu pomůže při řízení oddílové dodávky, za kterou se potáhne větší vlek s loděmi.

Naštěstí již nejsem krajský kapitán a díky tomu mi řidičák téměř hned vrátili:-).

Děkuji ti za milý rozhovor a přeji mnoho štěstí!

SE ŠOTKEM ROZMLOUVAL ERIK

Kapka 2013 s Lůčou

Z POHODLÍ AŽ NA ELBU 2023

(O JEDNOM NETRADIČNÍM, KOMBINOVANÉM TÁBOŘE VODNÍCH SKAUTŮ)

ÚVODEM – JAK SE TO STANE, ŽE SE VYDÁME NA MOŘE?

Když člověk vede oddíl delší dobu, všimne si, že oddílem procházejí každých 4–5 let silnější generace členstva. Po jejich odchodu zažije oddílová činnost start jakéhosi nového cyklu. Znovu se mladší členové musí naučit věci, které už normálně fungovaly, noví kormidelníci a člunaři si zvykají na své nové role, zkrátka celá dynamika se v oddíle změní. V tomto kontextu jsem vnímal, že pátý tábor našeho oddílu, který vycházel na léto 2023, by měl vygradovat něčím opravdu neobvyklým.

Řekl jsem si, že by pro každého vodního skauta mohlo být takovým vygradováním plavba na moři. Mám ze svých dřívějších plaveb zkušenosti z výprav na mořských kajacích i výcviku na školní plachetnici La Grace. Bylo mi jasné, že projekt „Moře“ bude cenově úplně někde jinde, než je obvyklý tábor. A současně jsem nechtěl, aby to byly právě cenové důvody, které by část členů oddílu z tábora vyřadily.

SOCIÁLNÍ DOHODA

Celý projekt tábora 2023, který by vedle pobytové části zahrnoval také putovní část na moři, jsem rodičům představil v září 2021, tj. dva roky předem. Mluvil jsem s nimi velmi otevřeně o obou možnostech – o výpravě na mořských kajacích (tzv. seakajacích) i o týdenní plavbě na školní historické plachetnici La Grace, včetně odhadu celkové ceny. Po prezentaci jsem rodiče poprosil, aby na místě nijak nereagovali, ale do týdne mi dali individuálně vědět, zda souhlasí s oběma variantami, jednou z nich nebo žádnou z nich. Současně jsem slíbil, že uskutečnime pouze tu variantu, která bude mít podporu 100 % rodičů skautských posádek.

Do týdne jsem dostal odpovědi. Všech 100 % rodičů souhlasilo pouze s variantou plavby na mořských kajacích. Předstoupil jsem před Kormidelnickou radu (= všichni člunaři a kormidelníci skautských posádek našeho oddílu) a představil jim možnost, že se putovní část našeho tábora 2023 odehraje na mořských kajacích. „Ty nám ukážeš takovýhle nádherný fotky a pak se nás zeptáš, jestli jsme pro?“, zeptala se napůl pobaveně a napůl udiveně jedna z kormidelnic. Souhlas byl jednomyslný. Pojedeme na moře!

Na nejbližším táborovém ohni jsem celou věc představil celému oddílu, i když bylo jasné, že se to týká pouze skautských posádek (11–15 let). Máme totiž v oddíle ještě Lipánky (8–10 let), ti se

tradičně účastní pouze prvního, pobytového týdne našich táborů. Na druhý týden (puťák) s námi nejezdí. Pro skautské posádky jsem stanovil ještě jednu podmínku navíc. „Protože vaše rodiče bude tento tábor stát výrazně víc peněz, očekávám také od vás zvýšené úsilí. Na moře nepojede nikdo, kdo do 15. května 2023 nebude mít splněnou Plavčickou zkoušku, čili kdo nezíská alespoň hodnost Námořník II. třídy.“

Vysvětlivka: v oddíle máme vlastní oddílovou stezku postavenou na systému hodnotí od Efendiho (přístav Viribus Unitis). Plavčickou zkoušku splní průměrná skautka nebo skaut za 3 měsíce běžné činnosti.

Když teď přeběhnu v čase a vrátím se do května 2023, tak musím

Nácvik převrnutí deblkajaku

Záchrana převrnuté posádky deblu za pomoci ostatních

konstatovat, že nakonec z 22 možných námořníků podmínku splněné Plavčické zkoušky splnilo pouze 14 holek a kluků. A ti, kteří z nějakého důvodu tuto podmínku nesplnili, s námi skutečně na moře neodjeli. Slovo kapitána platí!

METODIKA JÍZDY NA MOŘSKÝCH KAJACÍCH

V našem oddíle na kajacích vůbec nejezdíme, takže práce s dvojpádkem byla pro všechny úplně nová. Současně jsem rozhodl, že skauti pojedou na moře v deblkajacích (= mořský kajak pro dva pádlery) a flotilu budou zajišťovat čtyři doprovodní dospěláci jedoucí v singlech.

Debly mají pro putování na moři hned dvě výhody: za prvé jsou mnohem stabilnější ve velkých vlnách než singly. V podstatě jsem ještě na moři neviděl, že by se debl ve vlnách sám převrátil. Druhou výhodou je možnost pružně kombinovat slabší a silnější pádlery v jedné lodi. Nevýhodou použití deblů, která ovšem padla na bedra kapitána, je jejich logistika. Málokterá půjčovna má totiž víc než dva debly, takže na každou akci na seakajacích připadly dva logistické dny navíc: přivést všechny kajaky na místo, a odvézt kajaky do půjčovny.

Výuku metodiky jízdy na mořských kajacích jsem rozdělil na dva postupné kroky před samotnou plavbou po moři :

- trénink záchrany na otevřené hladině
- putování na těžko s mořským kajakem po řece

Ze zkušenosti vím, že první obava, kterou nováčci na mořském kajaku řeší, je otázka „Co když se cvaknu 1 km od břehu? Jak se zachráním?“ Proto je nejlepší právě tímhle začít.

Naši Lososi seděli poprvé v mořských kajacích v září 2022, tedy téměř rok před samotnou výpravou. Na Opatovickém písničku u Hradce Králové poprvé zkoušeli pádlovat na deblech a trénovali jsme zachraňování. Každý debl se cvaknul

a každý byl zachráněn. Někteří i opakovaně.

Druhým metodickým krokem bylo už samotné putování na mořských kajacích.

Tomu předcházela schůzka s rodiči, kde jsem jim ukazoval, jak se mořský kajak balí, aby nakoupili dostatek malých lodních pytlíků (10–20 l), do kterých se komory

kajaků balí. Generálka celé flotily včetně budoucích doprovázejících dospěláků proběhla v červnu 2023, a to ze Starého Kolína do Nymburka (35 říčních kilometrů). Jeli jsme už na těžko, se vším vybavením, s přespáním na dvě noci.

Konečně putujeme na mořských kajacích... zatím jen po Labi

Plavba k dálničnímu mostu D11 přes Labe

Novinkou pro nás byly plavební komory

Chodník od kuchyně k latrínám vedoucím přes největší bahno. Byl přezdíván „Highway to hell“.

TAK KONEČNĚ TÁBOR!

Z deníku kapitána:

Počasí se prudce zhoršilo. Tábor začal v sobotu 5. 8. 2023 a 4 dny v kuse leje. Čtvrtek 10. 8. byl prvním dnem, kdy alespoň část dne nepršelo.

Kdyby na našem tábořišti neměli skauti z České Skalice postavenou chatičku, kde se dalo denně topit, sušit a dělat společný večerní program, bylo by nám docela ouvej.

Konečně se počasí umoudřilo a my se můžeme pustit do dalších věcí. Posádky vyrážejí na posádkové výpravy s přespáním, máme miniškolu lukostřelby, orientačního běhu a další aktivity.

Typický ranní nástup na táboře v Pohodlí

Miniškola lukostřelby na táboře v Pohodlí

NA MOŘE!

A je tu sobota 12. 8. 2023. Lososi ráno vstávají z podsadových stanů do teploty 10 °C na svůj poslední společný nástup. Po něm „mořští“ Lososi vyraží z tábora do kempu ve Veroně, zatímco Lipánci a „suchozemští“ Lososi (= ti, kteří nespĺnili kvalifikaci) odjíždějí už domů. Letní tábor pro ně skončil.

Celou cestu na Elbu (celkem asi 1 500 km) jsme rozdělili na dva úseky: z tábora do kempu u Verony (1 000 km) a v neděli 13. 8. z Verony do Piombina, kde se naložíme na trajekt do Portoferraio (Elba). Zde nakoupíme zásoby potravin a pitné vody a přejedeme do zátoky **Porto Azzuro**, kde naše plavba začne, a to ve směru hodinových ručiček.

Z deníku kapitána:

Pondělní inventura potravin, balení kajaků a rozvoz aut po Elbě nám zabralo ohromné množství času, takže nakonec jsme vypluli až v 16:00 hod., ale i tak jsme v pohodě zvládli první 11,4 km dlouhou etapu.

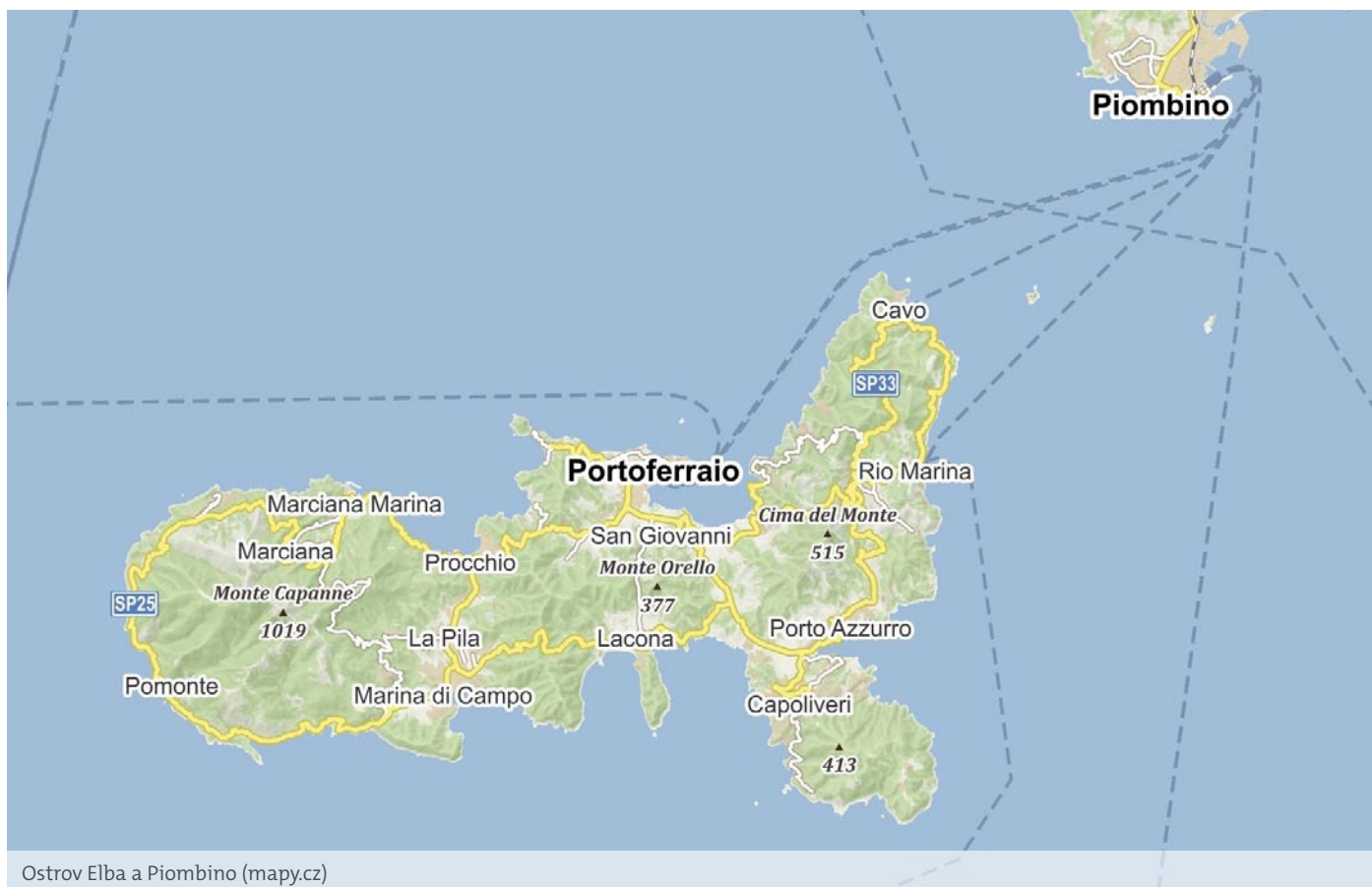
Celkově máme v plánu obeplout

Jeli jsme celkově třemi auty: Fordem Transit s vlekem kajaků, Fordem Custom a osobním Volvem.

Atmosféru v Transitu během jízdy si asi každý dokáže představit....

Ostrov Elba a Piombino (mapy.cz)

celou Elbu (100 km), což znamená udělat denně 12–14 km a nedělat žádné odpočinkové (tj. neplavební) dny. Z dřívějších zkušeností vím, že do 15 km denně se dá i pádlovat i s dětmi 11–12 let, ale hodně záleží na jejich motivaci. Pro případ individuálních výpadků výkonnosti pádlerů počítám s přehazováním pádlerů v jednotlivých kajacích, aby to všichni zvládli.

Oddílu jsme už od začátku projektu komunikovali, že podstatné je zvládnout samotnou výpravu na moři a že není důležité, kam přesně na Elbě doplujeme.

Po třech dnech pádlování (etapy: 11,4 km, 17 km a 13 km) docházíme k poznání, že pro naše členy je fyzická zátěž přílišná. Mladší pádleři (11 let) a dokonce i některá děvčata ve věku 14–15 let se dostávají na hranici svých fyzických sil. Ve dne jsme vystaveni silnému slunečnímu žáru (místa až 35 °C), který je na moři v pohodě zvládnutelný, ale na břehu je opravdu vedro. Noční teploty neklesají pod 22 °C. Naopak podmínky na moři jsou naprosto příznivé, vlny jen mírné.

Už při plánování akce jsem nepočítal s tím, že bychom dělali vždy po 2 dnech neplavební den, jak to děláme při putování na řekách. Na našich seakajakových

Porto Azzurro: Naložení všech zásob do kajaků, převoz aut do klíčových míst ostrova

Naše typické tábořiště na Elbě

10-DENNÍ PŘEDPOVĚĎ ISOLA D'ELBA				
NE	PO	ÚT	ST	ČT
13. 8.	14. 8.	15. 8.	16. 8.	17. 8.
+29°	+29°	+29°	+30°	+30°
+22°	+22°	+22°	+22°	+22°
↘	→	→	↘	↘
14 km/h	7 km/h	4 km/h	4 km/h	7 km/h
0 mm	0 mm	0 mm	0 mm	0 mm
PÁ	SO	NE	PO	ÚT
18. 8.	19. 8.	20. 8.	21. 8.	22. 8.
+31°	+31°	+31°	+31°	+30°
+23°	+23°	+23°	+24°	+24°
↘	↑	↘	↘	↓
4 km/h	7 km/h	7 km/h	11 km/h	7 km/h
0 mm	0 mm	0 mm	0 mm	0 mm

Počasí na Elbě

Pauza na moři

výpravách s našimi vlastními dětmi jsme tyto neplavební dny nikdy nedělali. Ale tady se zdá, že by to pomohlo... i když zabrat kus pláže na celý den uprostřed nejvyšší sezóny na Elbě by nebyl úplně šťastný nápad. Jsem rád, že Italové naši plavbu tolerují a nikde se nesetkáváme s negativní reakcí.

Po dohodě v kapitanátu a s komidelníky posádek předstupujeme před oddíl s úpravou plavebního plánu. Měníme náš cíl obeplout celou Elbu a stanovujeme jako cíl městečko **Procchio**. Zkracujeme denní etapy zhruba na 7 km a natahujeme všechny přestávky na břehu během pádlování. Nálada ve flotile se zklidňuje.

Dostáváme se do poloviny naší plavby, k vesnici **Pomonte**. Tady máme odstavené Volvo a tady dokupujeme potraviny na druhou polovinu plavby. Současně – vzhledem ke změně plánu plavby – přeskupujeme auta na ostrově tak, aby bylo auto s vlekem v Procchiu.

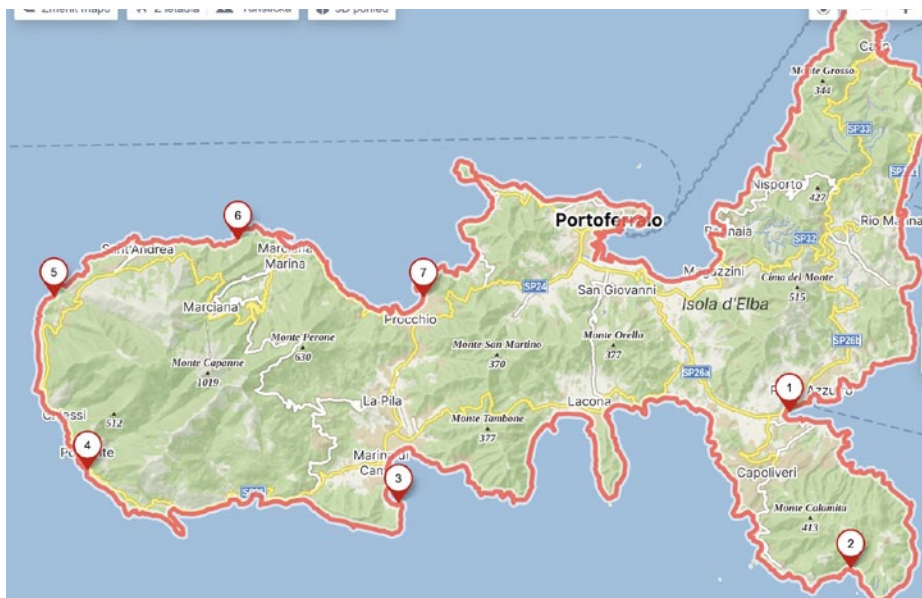
ITALSKÉ PŘEKVAPENÍ

Z deníku kapitána:

Třídenní plavba z Pomonte po krátkých 6 až 7 km úsecích do Procchia jde naprosto pohodově. Přesto ve flotile vnímám, že narůstá napětí. Problémem je „italské překvapení“.

Totíž – už před táborem jsem rozslal všem info dopis, ve kterém je harmonogram celé akce. Z něj vyplývá, že naše plavba na Elbě končí nedělí 20. 8. a pro zbývající 2 dny je v harmonogramu označení „italské překvapení“. Nyní naše skautky spekulují, že nejpozději v neděli 20. 8. naložíme loď na vlek, a tím že pro ně pádlování na moři končí. Odhadují, že pak „...asi budeme jezdit autem po památkách...“ O to větší překvapení vyvolá ve flotile moje stručné oznámení v sobotu ráno (19. 8.) na nástupu, že kajaky sice večer naložíme na vlek, ale ještě je budeme i v dalších dnech využívat.

V Procchiu jsme už v 16:00, ale musíme čekat, až se městská pláž

Celková trasa odpádlovaná na Elbě z Porto Azzurro do Procchia: 62 km na moři.

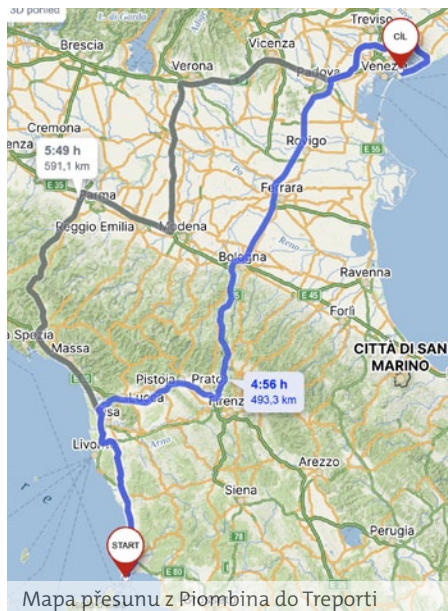

Naše ležení na pláži u Pomonte

Večerní nástup v Procchiu: čeká nás nakládání lodí. Ale zůstává hlavní otázka: „Co je italské překvapení?“

vylidní, abychom mohli naložit kajaky na vlek. Oddíl je kompletně sbalen a uložen k noclehu ve 23:10. Ve vzduchu se stále vznáší otázka: „Co je italské překvapení?“

BENÁTKÁ LAGUNA

V neděli 20. 8. vstáváme už v 5:30, abychom na 7:00 byli na mole připraveni na trajekt v přístavu Portoferraio. Tady konečně oddíl odhaluji, co je „italské překvapení“: dnes přejedeme z Piombina do přístavu Treporti v Benátské laguně (625 km) a z Treporti se přeplavíme na kajacích na ostrůvek Mazzorbetto, na základnu italských skautů. Ta bude naším domovem na příští tři dny.

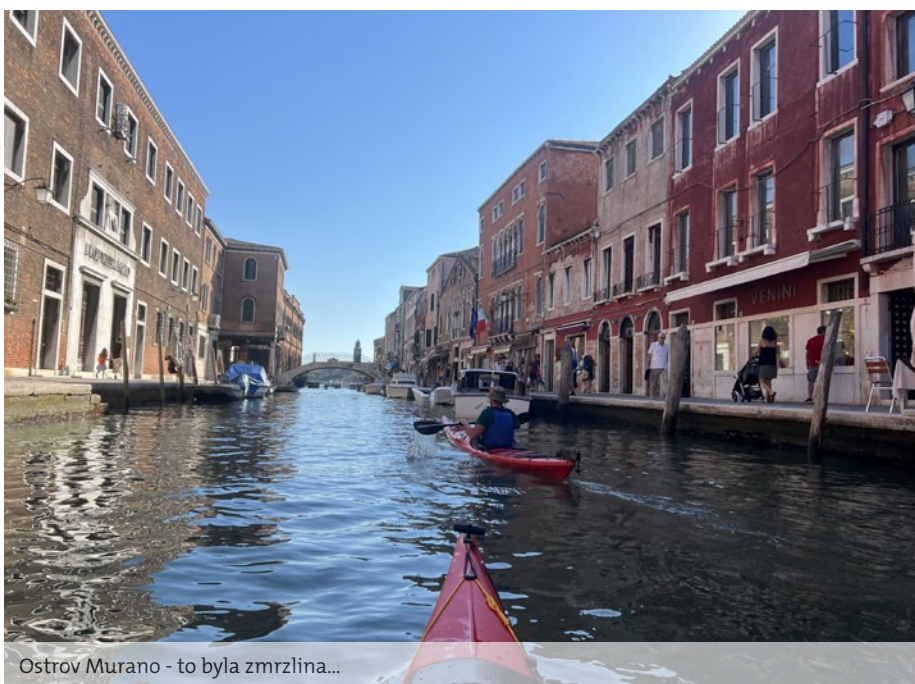
Nákup zásob pro poslední tři dny a přesun celé flotily na Mazzorbetto jsme zvládli během jediného dne. Je pravda, že jsme dojžděli na ostrůvek na kajacích za houstnoucí tmy. Následující dopoledne věnujeme ohlédnutí za pobytovou částí v Pohodlí.

Základna italských skautů – bývalá dělostřelecká pevnůstka na ostrově Mazzorbetto

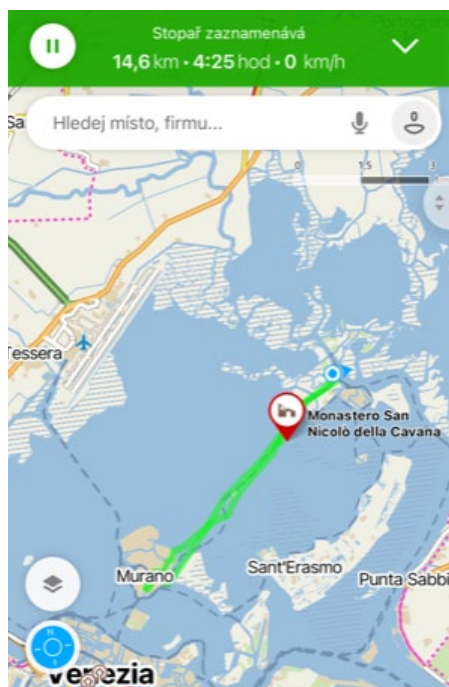

Ranní nástup na Mazzorbettu

Ostrov Murano - to byla zmrzlina...

Odpoledne vyrážíme na leho na kajacích na ostrov Murano u Benátek (7,3 km), kde byly proslulé benátské sklárny.

...a plavba uličkami Murana, která stála za to

Plavba po Benátské laguně – návrat na základnu Mazzorbetto

Poslední den tábora plujeme na celý den do Benátek, ale pouze místní lodní hromadnou dopravou.

Po návratu na Mazzorbetto věnujeme pozdní odpoledne a podvečer reflexi celé námořní části tábora. Reflexi děláme v menších skupinách, abychom se mohli tématům věnovat do větší hloubky. Večer nás pak čeká závěrečný táborák, kde celý tábor uzavíráme a volíme jeho název. Zvítězil název „Z Pohodlí až na Elbu 2023“.

Následující den už jen přepádlujeme 5 km zpátky na pevninu, naložíme lodě a bagáže a přejedeme do Hradce Králové. O půlnoci se Lososi setkávají se svými rodiči u nádraží v Hradci Králové.

Společná fotka „mořských“ Lososů před Dóžecím palácem v Benátkách

FAKTOGRAFIE:

- Délka celého tábora: 19 dnů
- Pobytová část: 7 dnů
- Námořní část: 12 dnů
- Účast na pobytové části tábora: 26 Lososů + 4 dospěláci
- Účast na námořní části: 13 Lososů + 1 host (13 let) + 5 dospěláků
- Na moři odpádláno: 62 km (Elba) + 23 km (Benátská laguna) = 85 km
- Účastnický poplatek za pobytovou část tábora: 3 000 Kč
- Účastnický poplatek za celý tábor: 16 000 Kč
- Použitá vozidla: Ford Tranzit, Ford Custom, Volvo XC 90
- Celkem každé vozidlo najelo: 3 600 km
- Námořní flotilu tvořila 7 debl mořských kajaků a 5 singlů

ŘÍZENÍ RIZIKA NA NÁMOŘNÍ ČÁSTI:

- Řízení vozidel: 5 řidičů na 3 vozidla pro možnost střídání
- Rozmístění vozidel na Elbě zhruba na místa po 3 dnech plavby kvůli lepší dosažitelnosti.
- Počet zdravotníků ve flotile: 3
- **Samotná plavba:**
 - = skautky a skauti zásadně v debl mořských kajaků, aby bylo možné měnit sestavu v každém kajaku podle momentálních sil. Současně je debl kajak ve větších vlnách výrazně stabilnější než singl
 - = flotila deblů plula v sevřené sestavě, 4 singly s dospěláky vpředu, vzadu a po stranách (sestava kosočtverec) měla flotilu pod kontrolou. Dospěláci spojení vysílačkami.
 - = trvalá kontrola pitného režimu, doplňování zásob a pitné vody každé tři dny

NAPSALI PO 8 MĚSÍCÍCH:

„S odstupem času vnímám tábor snad ještě víc pozitivně. Díky tomu, že to byla náročná akce, se ukázalo mnoho věcí, kterých by si člověk jinak nevšiml – některé posádky spolu fungovaly na táboře lépe než jinde, v jiných posádkách docházelo ke sporům... Jinak si myslím, že nás to všechny hodně posunulo ve zvládnutí nepříjemných podmínek na akcích. Z tábora si odnáším spoustu zážitků a zkušeností, přestože už si většinu z nich moc nepamatuji. Já sám jsem si tábor moc užil, myslím si, že mě tento tábor hodně posunul. Jinak jsem moc rád, že jsme navštívili Benátky, protože jsem se do nich chtěl podívat už odmala.“

Filip, kormidelník,
dnes lodivod oddílu, 16 let

„Během (pobytového) týdne v Pohořlci se mi podařilo úspěšně splnit zkoušku Tři orlí pera, která mi toho

do života dala hodně, ale nejvíc bych asi vypíchl tohle: Život se s tebou nebude ani trochu mazlit. Budeš muset mnohdy táhnout sám, na vlastní pěst. Mokrát tě srazí na kolena, ale ty se nemůžeš vzdát. Musíš bojovat, plazit se za svým cílem a vydržet všechny různé nepříjemnosti, dokud ho nezískáš.“

Pumido, dnes člunař, 16 let

„Začátek plavby jsme si opravdu užívali a nic nás nebolelo. Ke konci jsme se těšili na slíbené překvapení. Když jsme se dozvěděli, že budeme muset ještě pádlovat, tak jsme byli docela naštvaní z vyčerpání. Ale základna skautů v Itálii se nám hodně líbila a byli jsme rádi, že jsme tam mohli být. A navíc Benátky byly skutečně zajímavé a krásné. Zpáteční cesta byla dlouhá a docela jsme se těšili domů.“

Když to píšu o půl roku později, tak si uvědomuji, jak jsem ráda, že jsem to mohla prožít. Zažila jsem

hodně západů slunce, ale na ty z Itálie to tedy nemá. Také jsme si užili společně strávený čas a více se poznali. Do života mi to dodalo větší odvalu a (zážitek) dobrodružství. A že i těžké situace se dají lehce hodit za hlavu, když jste s kamarády. V ničem totiž nejste sami, i když se vám to někdy zdá.“

Anežka, dnes člunař, 14 let

„Svoji posádku vedu od svých 12 let. Až na tomto táboře jsem si uvědomila, že nemůžu vše táhnout sama. I když bych spoustu věcí dokázala (udělat) lépe, než (moji) skauti, raději jim to vysvětlím i na úkor rychlosti, aby se to naučili. Jelikož týmová spolupráce je důležitá.“

Bobule, kormidelnice, 15 let

„Asi 4. den plavby jsme dopluli na nějaké místo a nějak jsme vybalovali, a mně začalo bejt strašný úzkost a rozbrečela jsem se. Nevím,

čím to bylo, nikdy se mi to nestalo. Vždycky jsem měla pocit, že jsem taková ta „tvrdá holka“, co by nebrečela na veřejnosti. Přišlo to úplně znenadání. Asi to bylo tím, že mě najednou přepadl pocit, že jsem daleko od domova, celý den na moři. Cítila jsem se bezmocně oproti té obrovské spouště vody, která mě provázela celou plavbu. Asi to taky bylo únavou a teplem. Na to vzpomínám často. Rozhodně mi to dalo spoustu zkušeností, jaký to je, si sáhnout na dno, jaký to je, když nemůžeš. Zjistila jsem víc, jaká jsem a co zvládnou. Samozřejmě jsem získala taky spoustu praktických zkušeností jako jak si úspěšně zabalit a přežít s málem věcí, hospodařit jídlem, uvařit těstoviny atd. Zpětně na celou akci vzpomínám, jakej to byl zážitek. Myslím, že na to nikdy nezapomenou.“

*Johanka,
dnes kormidelnice, 14 let*

ZÁVĚR KAPITÁNA:

Celý koncept 19denního tábora s pobytovou a námořní částí splnil svůj cíl – předložil oddílu opravdovou výzvu. Zvládli ji všichni, nikoho jsme předčasně neodesílali domů.

Celý dvouletý projekt náš oddíl aktivizoval – najednou byla před námi skutečná výzva, ke které jsme společně směřovali.

Někteří skauti hodnotili akci jako opravdu náročnou, ale také že ji zvládli. Jiní si uvědomovali, že bez podpory celé flotily by nic takového nedokázali.

Na obou částech tábora byl velký nápor na samostatné fungování posádek. To pozitivně vnímám v oddíle i po táboře, i když vedení posádek převzali některé mladší kormidelnice a člunaři.

Za sebe bych napříště vzal na podobnou výpravu skautky a skauty až od 12 let, příp. 13 let, kdy už přece jen mají větší fyzickou sílu. Zkratka: pádlování na

moři je něco jiného než pádlování na řece.

Velkou oporu jsem měl během námořní části v dospělých členech flotily: můj zástupce **Čajlí** byl hlavním zdravotníkem námořní části a nesl hlavní břímě zdravotní péče o všechny pádlery, **Vondráš** a **Daniel** (instruktor PŠL) byli neúnavní makáči na břehu a současně vodácky jistili Lososy na moři, **Medvěd** byl nesmírně obětavý zásobovač celé flotily.

Věřím, že se s Lososy na moře opět v budoucnu vydáme.

JELÉN

BALKÁNSKOU DIVOČINOU S VODNÍMI SKAUTY

V roce 2023 se nám poštěstilo, že se v našem koedukovaném oddíle sešla sestava, kterou bych neváhal nazvat dospělým oddílem. Chystala se generační výměna vedoucích, kvalitní ročník skautů a skautek měl odcházet do roverů a zároveň vystrkovala růžky silná klika, která měla sny o výpravách v dálce, ale zároveň nebyla svázána nudným plánovačským realismem. Jako nejvzdálenější ještě možná a zároveň nejlákavější destinace nám vyšla řeka Tara v Černé Hoře.

Naše obavy rok před očekávaným odjezdem by se daly rozdělit do několika kategorií: 1) „budou na to stačit peníze?“, 2) „budeme na to stačit my?“, 3) „a pošlou tam s námi rodiče vůbec někoho?“

Již u prvního bodu bylo jasné, že takový tábor nemůže být projektem pár nadšenců, ale společným cílem nás všech. V návaznosti na to jsme v oddíle vymysleli několik výprav, na kterých jsme na chystanou taškařici postupně vydělávali euro za eurem. Tím jsme se trochu dostali pod tlak jistého závazku vůči všem, kteří organizovali splutí Lomnice, pekli a prodávali na farmářských trzích apod. Na druhý bod jsem odpověděl hned v první větě.

A tedy co se týče rodičů, tak jsme na poradě kolem Vánoc předstřeli naše plány a připravenost celého vedení. Ono takhle odeslat dítě 1500 km od domova a ještě mimo EU chce také nějakou odvalu a důvěru. Myslím, že leckoho nakonec přesvědčilo tvrzení, že divočina mizí a prováhat možnost se do ní ještě podívat napravit nepůjde...

Posledního června jsme se sešli na Holešovickém nádraží a tři hodiny čekali na zpožděný vlak, čímž rázem zmizel nás luxusní časový polštář. Ať už bychom popisovali shánění dobrovolníků, kteří zdrží

mezistátní autobus v Budapešti, či cestu „Bělehradsko-Barským pacifikem“ přes 435 mostů a 254 tunelů, vše by mohlo vyjít na samostatné příběhy. Chrabrá paralelní skupina mezitím jela autem se všemi našimi nafukovacími čluny a po celém dni cestování jsme se všichni šťastně setkali u městečka Virpazar.

Po krátkém cachtání v Jadranu jsme se přesunuli do černohorského vnitrozemí k Taře. Jedná se o řeku, která teče směrem na sever, protéká národním parkem Durmitor a zařezává se do

vápencového kaňonu, v nejhlubším místě hlubokém 1300 metrů. Zde tvoří přirozenou hranici s Bosnou a Hercegovinou, dál se spojí s řekou Piva, a pokračuje jako Drina do Bosny. Po té jsme měli v plánu pokračovat až do Goráže, kam doplyne jako příjemná WWI se skalními prahy do WWII+. Peřeje Driny bohužel za pár měsíců zmizí pod přehradní nádrží, a my jsme věděli, že budeme jedni z posledních vodáků, kteří ji splují, než dojde k jejímu zničení. Na začátku tábora před námi tedy leželo přes 150 km divokých řek

Foto: Matyáš Ebel – Decibel

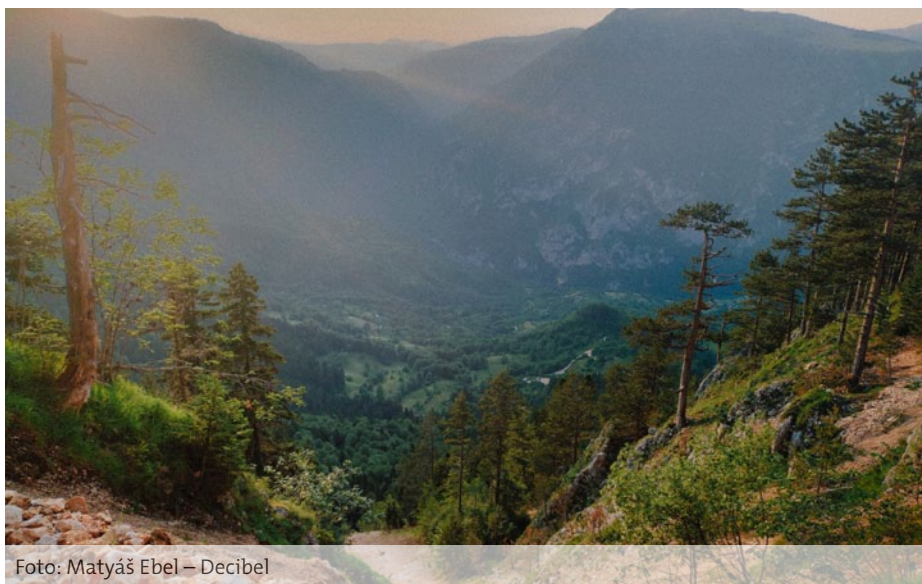

Foto: Matyáš Ebel – Decibel

Foto: Vojtěch Cuřín – Mýval

bez jediné nepřirozené překážky.

V našem oddíle tradičně využíváme nafukovací čluny a kajaky. Po krátkém WWIII úseku se řeka v první části široce rozlévá po šterkových lavicích kolem města Mojkovac. Obtížnost je zde příjemná WW I–II, voda průzračně čistá a ledová. Spaní mimo kempy není dovolené, ale tolerované a vzhledem k tomu, že kempů je poskrovnu, není o spaní na divoko nouze.

Následují WW IV–V katarakty (Ďáblovy splazy), které jako jediné obnášíme a pod nimi pokračujeme 80 km dlouhé putování WW III kaňonem po soutok s Pivou. Po celou dobu nás sleduje naše doprovodné vozidlo, které jistě trochu narušuje absolutní nespoutanost vodáckých puťáků, ale považujeme ho za nutný kompromis v rámci zachování komfortu a v případě akutního problému i mobility.

Auto se nakonec postaralo o jedno z největších cestovatelských dobrodružství. Totiž, v jednom hlubokém lese se potkala naše spolehlivá Octavie se zapřaženým a plně naloženým traktorem s vozíkem. Dyymon chtěl ukázat charakter a poctivě vycouval celkem výživný kopec, aby traktor uhnul. Vůně, která se začala linout ze spojky, by si nezadala s vůní dvě hodiny pálené krupicové kaše. Tím bylo také odstartováno Mývalovo martyrium na motivy „oprava spojky na dně kaňonu na hranici dvou zemí“. Dobře to dopadlo, jen si nejsem jistý, kolik šedých vlasů tím náš admirál získal.

Nejdobrodružnější část splutí

nás čekala cestou od Mičuna. Na samotném dnu kaňonu totiž vlastní jeden polský chlapík kemp, který nám naši kamarádi z Grand Canyonu doporučovali. Tam jsme zakusili opravdové Černoorské pohostinství a naše, cestou již trochu stažené žaludky, nám ze všech těch dobrot málem popraskaly. Pod tímto kempem se také nachází pravděpodobně nejtěžší úsek řeky. Nic jsme neponechali náhodě a nácviku jsme věnovali celý den. Tak jsme se dokázali vyhnout všem kamenům, válcům, sifonům, vírům i vodákům, kteří

nám v tomto WW IV terénu vjeli do cesty. Všechny rozplavby jsme zvládli takřkajíc bez ztráty kytičky a úsek zdolali. Jistě nám v tom pomohly i naše doprovodné záchranné kajaky.

Asi nikoho nepřekvapí, že se našim skautkám a skautům z tábora příliš nechtělo, ale nešlo jinak. Po třech týdnech jsme se nakonec vrátili domů o něco bohatší. Někdo o důvěru ve své schopnosti, někdo o zážitky a rodiče snad o hrđost na to, jak ten náš společný projekt nakonec dobře vyšel.

Průběh tábora byl zásluhou Žraloka pečlivě dokumentován na kameru. Pokud vše půjde podle plánu, chystá se 25. 5. 2024 na odloženou oslavu výročí 8.V.O.S. premiéra. Následovat bude pár projekcí na přelomu května a června ve vybraných kinech a určitě i na dalším Srazu vodních skautů.

MATYÁŠ EBEL – DECIBEL,
VOJTĚCH CUŘÍN – MÝVAL

Foto: Vojtěch Cuřín – Mýval

Foto: Vojtěch Cuřín – Mýval

MOKRÉ DĚJINY ZEMÍ KORUNY ČESKÉ LXI - ČESKÝ POLOOSTROV

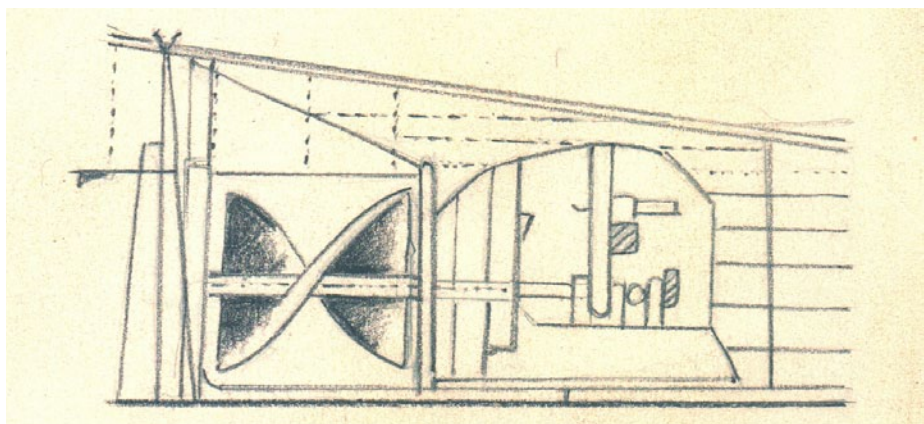

U úpatí jaderského poloostrova Istrie leží dvousettisícové město, které má hned šest názvů: italsky Trieste, slovinsky a chorvatsky Trst, německy Triest, maďarsky Trieszt, latinsky Tergeste a dokonce i česky Terst. Od antiky byl a je důležitým přístavem s významem odpovídajícím Benátkám a Janovu. Jako uzel propojuje námořní obchodní trasy s karavanními, kulturu a státnost Středomoří se státními útvary střední Evropy. Rozmanitost jeho názvů naznačuje, kdo všechno si na ně dělá nebo dělal nárok. Kdo jej nemohl vlastnit, hájil jeho autonomii.

Po druhé světové válce byl dokonce několik let zcela samostatným územím, asi jako před válkou dnes polský Gdaňsk čili Danzig.

K autonomnímu vlastnictví císařské koruny patřil již od dob Karla Velikého, český název svědčí i o českém zájmu, snažil se o něj kupříkladu Přemysl Otakar II. Nejčastějším jeho držitelem však bylo Rakousko, které k němu má celkem blízko, jen Alpy překáží. A protože rakouskou součástí byly po několik set let i země Koruny české, zanechaly i ony v Terstu a Trstu v nich zřetelné mokré stopy.

Tak například zde v první polovině 19. století působil ve službách císařského námořnictva lesník Josef Ressel, rodák z Chrudimi, jehož hlavním úkolem bylo dbát na kvalitu dřeva určeného ke stavbě lodí. Schopný Ressel jako první dokonale zmapoval okolní kraňské lesy a postupně se stal držitelem šestnácti císařských privilegií,

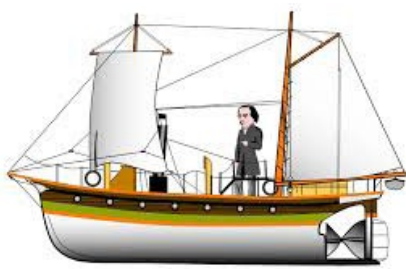
dnes bychom řekli patentů. Vedle zlepšeného vinařského lisu to bylo ohýbání a tvarování dřeva na lodní žebrovní, způsob určení, že loď vplula do proudu, parní pumpa, valivé ložisko, zlepšené lopatky lodního kola a dnes jeho neznámější vynález – lodní šroub. Nakreslil jej v r. 1827 a prakticky vyzkoušel o rok později na lodi Civetta právě v Terstu.

Ressla považují za svého Slovinci, Rakušané i Češi.

Terst je spjat i s českým vodním

skautingem.

Pražskému velkoobchodníkovi s materialistickým zbožím Rösslerovi se v r. 1869 narodil syn Josef, který mu, jak už to bývá, dělal hodně radosti i starostí. Pan otec byl členem vyšehradského veslařského klubu Blesk, kam přihlásil i synka. Jenže tomu to bylo málo a začal se věnovat atletice a dalším sportům, což bylo tehdejší školským hodnoceno asi jako dnes pěstování konopí na balkoně. Aby nebyl příliš nápadným, startoval Pepa pod počestným příjmením Ořovský. Aby jej od sportovního nešvaru izoloval, poslal jej otec pro jistotu na stáž

do ciziny a nakonec vést fliálku v Terstu. Jenže Ořovský zde poznal krásu jachtingu a mnoha tehdy nových sportů. Získal však i neobyčejné marketingové schopnosti, takže se po návratu do Prahy stal mecenášem nejen mateřského klubu Blesk, který reformoval na Yachtklub Praha, ale i mnoha tehdy nových sportů včetně lyžování (sníh je také voda!).

Na olympiádě 1912 se mu zalíbili švédští námořní skauti, a proto po návratu založil při Yachtklubu první skupinu vodních skautů, kterou podporoval metodicky i materiálně. Příteli Svojsíkovi pomohl jako první starosta Junáka.

Rössela-Ořovského považují za svého vedle vodních skautů čeští kanoisté, jachtaři, lyžaři, stolní tenisté, fotbalisté, Český olympijský výbor a mnozí další.

Přímo v Terstu se r. 1911 českému otci a slovinské matce narodil Miro (Mirko) Vosátka. Po vzniku Československa se rodina přestěhovala do Prahy, kde se Miro „dal ke skautům“ tehdy ještě suché Pětky vedené Bračkou – Jaroslavem Novákem. Jako sedmnáctiletý odjel studovat do slovinské Lublaně, kde vyhledal a brzy vedl skauty. Sice mu u nich chyběl větší důraz na ochranu přírody, ale zato se seznámil s vodním skautingem a naučil se rozeznávat „pomorce“ a „porečany“. Po návratu pomohl Bračkovi „zmodrat“ Pětku, sám se živil jako konzervátor ochrany přírody. Napsal hodně knih využívaných vodními i pěšími skauty, rovery a trampy, namátkou Vodáci, ahoj!, Z deníku kapitána, Patenty přírody, Skautský rok a asi nejznámější Encyklopedie táborníka.

Mirka neboli Grizzlyho jsme mohli vidět a zejména slyšet na lesních školách, Navigamech a srazech jako čestného hlavního kapitána.

Grizzlyho považují za svého vedle vodních skautů roveři, ochránci přírody a trampové.

Propojení Československa s nejbližším přístavem mělo být

zdánlivě jednoduché. Už když profesor T. G. Masaryk předkládal v r. 1915 britskému ministru zahraničí svou vizi samostatného státu Independent Bohemia, měl v ní zakreslený koridor vedoucí k Jadranu a oddělující Rakousko od Maďarska (podobně vedli Poláci koridor Pruskem k Baltu). Tento záměr nevyšel a na Jadran se jezdilo hlavně na dostupnou dovolenou. Na terstské marině kotvilo pár českých jachet a noviny každým rokem přinášely senzační zprávu, že na Jadranu sežral žralok českou učitelku...

Pokusy o transfer obchodních komodit mezi Čechami a Terstem via Alpy sahají až do středověku, ale dlouho zůstávalo jen u vize. Pomineme-li místopisné pojmy tzv. Soumarské stezky na naší straně a pár folklorních zvyků na rakouské straně hranice, zůstaly jen zbytky první veřejné železnice na kontinentu – koněspřežné dráhy České Budějovice – Linec.

„Skutečná“ železnice z Vídně dorazila do Terstu už roku 1857, ale po roce 1918 se terstské hlavní nádraží ocitlo na okraji Itálie a Království SHS (Srbů, Chorvatů a Slovinců čili Jugoslávie) mimo hlavní dopravní koridor, který vedl jinudy a ten místní ztratil na komerčním významu.

Po druhé světové válce byl Terst a přilehlá Jugoslávie pro Čechy oknem, kterým se dalo nahlédnout do světa, ale ne moc, protože Itálie byla kapitalistická, ale ne moc, Jugoslávie byla socialistická, ale ne moc. Občas tudy někdo pronikl na druhou stranu, ale ne moc.

Do Terstu se nejezdilo přes Rakousko, ale silnicemi přes Maďarsko.

V sedmdesátých letech disponovalo Československo námořní flotilou obchodního loďstva, jejímž počtem a objemem bylo po Švýcarsku druhým vnitrozemským státem. Jeho komerční obrat stál za to, aby se uvažovalo o nějakém koridoru, proto byl oprášen dávný nápad spojit Prahu s Terstem železnicí tunelem pod Alpami.

Projekt upravil a pod názvem Adriaport obhájil právník a ekonom Prof. JUDr. Ing. Karel Žlábek přednášející na českých i zahraničních vysokých školách. Myšlenku

přednesl r. 1967 na Florida State University a v r. 1975 nabídl Československu vizi železnice z Prahy do Terstu. Z Českých Budějovic mělo být postaveno 410 km trati, z toho 350 km tunelem. 60 milionů kubíků vytěženého materiálu mělo být v těsném sousedství Terstu nasypáno do moře a vzniklý ostrov jménem Adriaport s vyústěním tunelu přičleněn knaší republiky jako zámořské území.

Každý den pak mělo vyrazit 220 nákladních a 36 osobních vlaků rychlostí 160 km/h, cesta by se zastávkami v Linci a Klagenfurtu trvala asi dvě a půl hodiny.

V r. 1979 byla pod vedením prof. Žlábka inženýry Pragoprojektu propočítána ekonomika projektu, a protože byla reálná, získala zájem a podporu strany a vlády. Stavba měla trvat asi třicet let a přijít na tři biliony dnešních korun.

Za krátký čas však nadšení opadlo a nastalo ticho, prý se nebude napomáhat nakukování přes hraniční plot. Pak Karel Žlábek zemřel a flotilu ČNP jsme si nechali rozprodat, k moři létáme nebo jezdíme autokary – zámořská dependance není a nebude.

VEZÍR

PŘÍŠTĚ: RUSALKY

ODPOV. PROJEKTANT STAVBY	ING. BOROVIČKA	ING. BOROVIČKA v.r.	STÁTNÍ ÚSTAV DOPRAVNÍHO PROJEKTOVÁNÍ
ODPOV. PROJ. OBJEKTU, SOUBORU	ING. KREJČAR		
NAVRHL. VYPRACOVAL	ING. KREJČAR		ZÁVOD: PRAHA
KRESLIL. PSAL	ŠIMEROVÁ		
PŘEZKOUSEL:	TECH. POSOUĐIL:	ING. POSPIŠIL	STŘEDISKO: TO - ING. DOLÍNEK VEDOUČÍ: 09 - ING. ŠTEJZIG
KNV:	ONV:	MNV:	DATUM: DUBEN 1979
INVESTOR:	ÚČEL STUDIE		FORMÁT: S A4
TUNEL ČSSR - JADRAN TECHNICKO - EKONOMICKÉ POSOUZENÍ REALIZOVATELNOSTI			Č. ZAKÁZKY:
			6440995144550109
SITUAČNÍ NÁČRT DOPRAVNY			Č. ARCH.
ČÁST DOK.			MÉR: 1:1 000
			Č. VÝK. B-2-2

PRAGOPROJEKT, a. s.

adria port

československý
námořní přístav
tschechoslowakischer
seehafen
češkoslovaško
primorsko pristanišče
porto cecoslovacco di mare
seaport
of czechoslovakia

PRAGOPROJEKT
pragoprojekt
projektový
& konzultativní ústav
projekt
und beratungsinstitut
projektiv
in konsultativni institut
istituto del progetto
e consiglio
consulting
and contracting inc.
Křižkova 60, 151 07 Praha 6
českoslovačka

AKTUÁLNÍ TERMÍNKA

26.–29. 4. 2024	Skare	Rozkoš
10.–12. 5. 2024	ČLK Seals – zahajovací víkend	Ploučnice
11. 5. 2024	O vorařskou houžev	Praha
17.–19. 5. 2024	Jarní sraz VS	České Vrbné
23.–26. 5. 2024	Jihočeská Kapka	Strakonice
31. 5. – 2. 6. 2024	KLŠVS – zahajovací a seznamovací víkend	Znojmo
12.–16. 6. 2024	Jachetní kurz	Kovářov
28. – 30. 6. 2024	VMP velké plachty	Orlík
16.–25. 8. 2024	ČLK Seals – táborová část	Hněvkovice
10.–21. 8. 2024	ČLK VS Námořní akademie – letní část	Nové Mitrovce
23.–31. 8. 2024	KLŠVS – táborová část	České Vrbné / Tábořiště Prácheň u Horažďovic
23. 8. – 1. 9. 2024	Lodní tesař	Seč
13.–15. 9. 2024	KLŠVS – plachetní víkend	Poděbrady
20.–22. 9. 2024	Jihočeská Kapka	Bechyně
18.–22. 9. 2024	Eurosea	Znojmo
28. 9. 2024	Napříč Prahou – přes Tři jezy	Praha
4. – 5. 10. 2024	Jablonecká regata	Jablonec nad Nisou
4.–6. 10. 2024	ČLK VS Námořní akademie – podzimní víkend	Žďár nad Sázavou
11. –13. 10. 2024	KLŠVS – závěrečný víkend	Pardubice
1.–3. 11. 2024	ČLK Seals – zkouškový víkend	Hradec Králové
8.–10. 11. 2024	Podzimní sraz VS	Plzeň
15.–17. 11. 2024	ČLK VS Námořní akademie – závěr. víkend	Nymburk
7. 12. 2024	Tortuga	

elektronická KAPITÁNSKÁ POŠTA

METODICKÝ A INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ HKVS
ČÍSLO 83, DUBEN 2024, ISSN 2695–1649

Vydává Hlavní kapitanát vodních skautů pro vnitřní potřebu.

Aktuální číslo Kapitánské pošty i archiv starších čísel včetně verzí pro tisk je k dispozici na webu vodni.skauting.cz/kapitanska-posta. Kapitánskou poštu dostávají e-mailem ti, co se přihlásili k jejímu odběru vyplněním formuláře na webu. Pokud si přejete být zařazeni do databáze, vyplňte svůj e-mail v příslušném formuláři. Pokud si nadále nepřejete eKP na svůj e-mail dostávat, stačí napsat na: odber-kp-pdf+unsubscribe@hkvs.cz.

MOKRÉ A MODRÉ STRÁNKY

Jsou vodácké přílohy dětských skautských časopisů – Světýlko a Skaut. Přílohou je dostávají všichni dětské odběratelé těchto časopisů, registrovaní v jednotkách registrovaných s označením „vodní“. Informace najdete na webu vodni.skauting.cz/modkre-stranky, kde si je můžete i stáhnout.

Příspěvky, postřehy, připomínky, informace, pozvánky či fotky zasílejte na adresu: kp@skaut.cz.

Do tohoto čísla přispěli: Václav Bartuška, Vojtěch Cuřín – Mýval, Vladimír Cvrček – Vezír, Matyáš Ebel – Decibel, Eliška Ebelová – Šišule, Jan Fischer – Hvězdář, Milan Hanuš – Jelen, Jana Karaová – Kulda, Klára Klinderová – Škvrně, Barbora Marková – Bára, Jaroslav Petřík – Australan, Pavel Savin – Erik, Jan Špička – Hastrman, HKVS

Fotografie uvnitř čísla: Václav Bartuška, Vojtěch Cuřín – Mýval, Matyáš Ebel – Decibel, Štěpán Filip, Lucie Fuka Kolářová – Lůča, Milan Hanuš – Jelen, Michal Janata – Kalich, archiv Lukáše Bíci – Šotka, archiv oddílu Lososi HK, archiv Ruprno

Foto na titulní straně: Milan Hanuš – Jelen

Redakční rada: Jana Karaová – Kulda, Klára Klinderová – Škvrně, David Svoboda – Cedník, Miroslav Havlík – Mira

Korektury: David Svoboda – Cedník • **Sazba:** Václav Černík – Vašek

